

11
MARTS
1937

Maaret

3

NAISTE JA KODUDE
35
KUUUKIRI *

J.J. SPOT

Oma tööstuse saadustest soovitame:

rikkalikus ja maitsekas valikus käsitsikootud

MÖÖBLIRIIDEID

HEAD KODUMAA
VILLAST RIIET

ERITELLIMISTELE IGASUGUSEID MOODSAID MÖÖBLIRIIDE KUPONGE.
ASJATUNDLIK JA MAITSEKAS NÕUANNE MÖÖBLIRIIDE VALIKUL.

Mööbliriide kavandid prl. Anni Ooste'lt (Obst)

KÕRGES KVALITEEDIS

VAIBA- JA KÄSITÖÖLÕNGA IGAS VÄRVIS

JUTERIET lõngadele vastava ruudustikuga.

Kraasimise, korrutamise ning riide värvimise, vanutuse ja pressimise tööd tehakse kiirelt ja korralikult võistlemata headuses. OSTETAKSE MAALAMBA VILLU

Villa- ja värvimistööstus «Ekstra»

TARTUS,
Narva tn. 49, telef. 10-07

A. TRÄSS

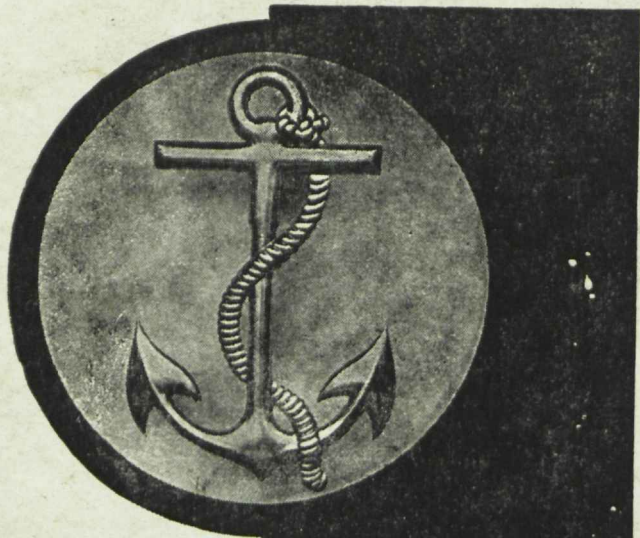
TALLINNAS,
Suur Tartu maantee nr. 8

MEIE LÕNGADE MÜÜGIKOHAD:

Võrus, Kreutzwaldi tän. 50, A. Pihlak
Viljandis, Lossi tän. 16, M. Labi
Pärnus, Kalevi tän. 41, H. Reimann
Paides L. Rästas, telefon 107

Petseris S. Martsen
Tallinnas, Lühikejalg 6, K. Saarse
Rakveres, Tallinna t. 20, S. Haukka
Rakveres, Lai tän. 13, L. Leinfeldt

Narvas, Joala tän. 26, E. Stern
Valgas, Kesk tän. 11, Firma „Amro“
Türi A. Rumvolt.
Põltsamaal, Jõgeva tän. 10, A. Supp

ANKUR

TIKKIMISLÕNG

ON PARIM

KÜLASTAGE

RESTORAN-ÖÖLOKAAL

TELEFON 449-93

KOHVIK

TELEFON 432-61

O.K.

Tallinn, S. Karja 18

Iga naise
pühadelauale

«Vallatu
Magasin»
nr. 2

Maret

NAISTE JA KODUDE KUUKIRI

NR. 3 (27)

3. AASTAKAIK

MÄRTS 1937

Trükitud 27.000 eksemplari

KOHINAD ON ALGAMAS...

Ega midagi uut ei ole: kevad on käinud ju igal aastal ja on täpsalt tuttav ning teada, mis siis sünnib ja kuidas on. Aga ometi vahib inimene nagu enneolematut nähtust, kui päike ronib jälle kõrgemale, taevast pühivad näolt halli tusa ja veed sulisevad mööda rentslit alla.

Kes seda õieti teab, miks see nii on. Ühed ütlevad, et täiesti mõistetav, kevadel hakkab loodus elama, kõik ärkab ja igal pool tärkab, eks see löö inimesegi vere talve tardumusest välja ja rõõmsamalt kohisema.

Teised ütlevad, et inimene tahab sooja. Talvel poeb küdeva ahjusuu ette ja niipea kui väljas hakkab pisutki sooja poole kippuma, siis tuleb kohe lustituju peale, hurraa, juba suveotsad paistavad, saab jälle kuuma päikest ja kuuma küdemist päikese enese ahjusuu ees.

On neidki, kes rõhutavad, et inimene lihtsalt ihkab vaheldust. Valge lumi on hakanud juba ära tüütama, karge pakane närvidele käima, tahaks jälle uut ja värsket.

Õigus on vist siis, kui paneme kõik need arvamised ühtekokku puntrasse. Siis saame selle õige lahenduse, miks inimene taob käsi kokku nagu laps, kui märtsikuu kisub juba esimesed kevadelõhnad taevast alla.

On siis jälle algamas rõõmsad ärkamispäevad. Kevadepühadega nad tulevad ja suvistega jõuavad pillerkaaritippu. Talvevaikus on läbi, algavad kohinad ja mühinad!

Kes meist jääb külmaks?

VIIMANE PAKANE

ROTUNDE

ehk: häda ajab härja kaevu

Kevadepühad olid lähenemas ja see tähendab esijoones seda, et poodidesse ilmuvad uued kevademantlid.

Mihkel Arnika proua muutus juba varakult rahutuks. Igaüks on muidugi kohe valmis mõtlema, et nojah, vana lugu, proua hing hakkas valutama oma uue kevademantli pärast ja et Mihkel kratsib kukalt ning rahakotti. Ja et siis proua tihkus nutta niikaua, kuni Mihkel ütles, et heldene aeg, hulluks võib minna, võta raha.

Seekord ei saa lugejaile vastu tulla: asi oli sootuks teisiti. Paistab küll nagu ilmaime, aga proua Arnika hingevalu tekitajaks oli mitte kellegi muu kui härra Arnika kevademantel. Et

võis tekkida niisugune pöörane situatsioon, selles oli esijoones süüdi vana Arnikas ise, kes oli loomu poolest paras metsinimeseks. Umbes sääraseks, nagu nad seal omal ajal elasid: mitte just päris ahvid, aga siukesed tõpranahaga ümber niuete ja ainult pool ninaotsa karvaräsust väljas. Arnikas ajas küll kärule rattad püsti ja seletas oma metsikut olekut vastupidi: „Mississ, ega ma põle mõni ahv, kiss aab igatsugusi ilpealpe selga ja kitkub igabä abet, ma olen tõtemeelne inime, palitutükk on veel ia küllant, minge põrgude.“

Selle palitutükiga oli aga niisugune lugu, et see kuulus Arnika noorpõlve mälestuste hulka ja oli niisugust nägu,

et proua alati kahvatas hirmust ning häbist. Talvemündril polnud viga, seegi oli küll kasukas esiisade päevilt, aga sitkest reinuvaderinahast ja oli jonnakalt vastu pidanud. Kevademantel aga... nagu öeldud, ajas ihukarvad risti püsti.

„Mul on kibedasti põrandakaltse tarvis, nüüd lähed poodi ja ostad uue palitu,“ ütles proua Arnikas.

„Ega'i osta küll,“ vastas Mihkel. „Ja misjaoks sa põrandakaltse piad tegima jüst uuest palitust?“

„Hull peast, mõtlesin ju ometi seda vana kaltsakat, mis ongi juba paras põrandanuustik. Siin pole midagi enam teha.“

„Kuda?“ imestas Mihkel, „ma ei saa su jutust tolku. See minu roheline rotunde? Mina ei tia, missa iga aasta selle kallal tirid umetigi. Selja pialt on natikese katki, no mississ, varrukad on umeti terved ja mudu kah veel tore küllant.“

Proua jäi vait ja ahastas. Sellest küljest polnud midagi peale hakata: Mihkelit ei saanud selles küsimuses murda. Võib-olla ainult surmaahvardusega, aga kes hakkab inimest maha laskma põrandakaltsu pärast?

Siis läks proua meelegeitlikuks. Pani kaalule oma elu. Oma õnne, mineviku ja tuleviku. Oma õrna naisesüdame.

2.

Päike paistis juba nii, et sirises ja kevad laulis taeva all, kui ühel päeval ilmus Mihkel Arnika juurde noor näitsik. Täies õitsvas ilus, huuled punased, nina puudris, kulmud tõmmatud üle otsmiku. Päris preili.

Ta naeratas, nii et Mihkelil hakkas süda surisema.

„Härra Arnikas, palun andeks, tahtsin teiega juba ammu tuttavaks saada. Milline õnn!“

„Mh,“ tegi Mihkel ja kiskus habet. „Misse umeti olgu umetigi!“

„Milline õnn!“ kordas preili. „Süda kohe tahab välja karata. Kardan nii kangesti ja häbi on, aga pean. Kui kuulen teie häälekõla...“

Nojah, Arnikas ei olnud tige inimene. Tal oli kaastundlik süda ja halastaja karakter. Nagu paljudel meestel niisugustel puhkudel. Läksid prejliga õhtul kinno. Ja paar päeva hiljem jalutasid pargis. Ja siis läksid jälle kinno. „Pirgeli pihta, misse umeti olgu umetigi,“ naeris Mihkel endamisi ja sasis rõõmuga habet.

Ühel päeval sõnas preili õrnalt:

„See on nii ilus kevadepalitu teil.“ Arnikas muheles uhkesti.

„Niisugune omapärane,“ jätkas preili, „kohe torkab silma. On laia avarust ja maitsekat värvimeelt.“

„Selja pialt on natikse nagu katti,“
pani Arnikas oma poolt kiitust juurde.

„Seda nimetatakse n. ö. esteetiliseks
lohakuseks. Ma ei salli, kui kõik on nii
kohutavalt korralik. See on igav.“

„Ikkäv tingimada,“ oli Arnikas kohe
nõus.

„See on õieti niisugune palitu, mida
peaks kandma ainult pühapäeviti. Muidu
trotsite ära. Ja sellest on kahju. Teek-
sin nii, et ostaksin igapäevaseks tarvi-
tamiseks mõne säärase hariliku lihtla-
base uue ja praegust kannaksin ainult
siis, kui on midagi pidulikumat. Aga
noh, muidugi, see on jällegi kuludega
seotud.“

„Ah, et raha või?“ naeris Arnikas.
„Noh, seda prahti on nii palju, et kas
mu meie!“

Ja, tuleb kõigil uskuda, Mihkel Ar-
nikas läks juba järgmisel päeval poodi
ja ostis uduuue palitu. Oli küll paha
selles olla, inetu ja ebamugav, aga lep-
pis. Vana riputas kappi, ilusasti riide-
puu otsa, et poleks trotsimist.

Sealt ta rändas muidugi otsemat teed
proua vahetalituse kaudu kööginurka
põrandanuustikuks. Arnikas turtus esi-
mesed päevad tusases pettumuses ringi-
ratast, sest preilit ei ilmunud enam
kustki, oli vajunud nagu maa alla. „Pir-
geli pihta, misse umeti olgu umetigi,“
vandus ta ja vandus veel rohkem, kui
selgus ta uhke rotunde õnnetu saatus,
kuid rahunes aegamisi ning nohises en-
diselt edasi elada.

Proua aga tänas lahket preilit ja oli
omamoodi õnnelik, kuigi ohkas: mis
kõik peab kaalule panema, et saaks me-
hele korralik riidetükk selga!

Juhan Pahlbärk.

VEEL ON HANGED...

Pääsuke

Mikk kõndis mõtteissevajunult piki lennuangaaride ees
olevat tsementteed ja nägi nagu muuseas mehaanikuid askel-
damas lennukite väljavedamisel angaaridest. Ta nägi mehaa-
nikuid, nägi lennukeid, nägi angaare, kuid oli midagi, mida
ta ei tundunud nägevat ega tajuvat. See oli suvehommiku
imeline, värsket lopsakust, kirgassinine taevas ja vastniiske
metsarohelus.

Ta ei olnud selles meeles, milles inimesed ihalevad
loodust; otse sellevastu — tema arust oleks pidanud seadu-
sega ära keelama igasuguse linnulaulu lennuväljal, et see ei
saaks segada tema süngeid mõtteid.

„Sina oled liiga karm ja külmavereline ja... kuidas seda
ütelda... julm“, oli Maarja ütelnud temale möödunud ööl,
kui nad olid seisnud idüllilisel, üle tumeda, rahuliku
jõe viival sillal. „Minule tundub vahest, nagu sinu
loomuses puuduks üldse igasugune hellus. Sina kõneled ikka
nii irooniliselt lilledest ja loodusest ja luuletustest ja lindu-
dest ja lastest ja muust säärasest kaunist, millest ma sind
nii hea meelega näeksin lugu pidavat.“

„Julm...“ mõtles Mikk, lüües jalaga väikesi kivikesi
ära tsemendilt. Oli aeg, mil see sõna temale oleks tundu-
nud suurima meelitusena. „Külmavereline“, ei seegi tähen-
danud ju muud kui head. „Karm“, ja, aga võib-olla oligi see
ainult teesklus, et ta ei võinud lillesid nimetada lilledeks,
seeasemel nimetades neid rohuks ja lapsi penikaiks, et ainult
mitte tunduda hellana.

„Ühe Maarja pärast nüüd! Tehku, kuidas soovib, ei
hakka mina temale järele jooksmas lillekimp käes,“ lõpetas
ta oma mõtiskluse. Ja üks õnnetu kivi, mis julges vedelda
tema teel, sai tavalisest tugevama tõuke ja lendas raksatades
vastu plekkust.

Äkki tardusid mehaanikud oma kohtadele. Major saa-
bus angaaride ette ja tervitas mehi. Siis märkas ta Mikku
ja viipas temale rõõmsalt käega. Ta näis olevat suurepärasest
meeleolus ja ühe hetke vältel tundis Mikk, et ta peaaegu
võiks lüüa nii rõõmsaimelise nägu.

„Vaadake siia,“ ütles äsjatulnu ja avas oma pihu. „Leid-
sin selle siit angaaride tagant.“

See oli väike ja abitu pääsukesepoeg, kes tundus nii sü-
damlikult kaitstuna majori suures ja soojas pihus.

„Pääsukeste lennukool on ilmsesti vähe nõrgenenud,
sest seegi on lastud liiga vara üksiklennule,“ naeratas major.
„Kas ehk neilegi teeb raskusi krediitipuudus, nagu meile, või
juhtus see ainult lennuõpetaja hoolimatusest?“

Näis, nagu oleks Mikk tahtnud pisut naeratada, kuid
kuna naer kuidagi ei oleks sobinud sellele „süngele leitnan-
dile“, keda ta kogu hommiku kestel oli mänginud, ta hoidis
oma näo endiselt tõsisena.

Majori silmad kitsenesid äkki piludeks ja hirmunud ilme
levis tema näole. Keelgi ilmus huulte vahelt nähtavale, nagu
alati kordadel, kui midagi tähtsat oli teoksil. Järgmisel sil-
mapilgul tundis Mikk kõva hoopiga oma käsivarrelle.

„Mis pag...“ ta oli just vastu löömas, kui nägi õnnelikku ilmet tekkimas ülema näole. Siis kummardus major ja tõstis maast surnud parmu.

„Hästi löödud, või mis?“ Ta naeratas ja söötis siis parmu suure hellusega pääsukele. Peale selle ta läks oma teed.

Taas tuli Mikule naer peale. Toogi mees oli julgema ja andekamaid lendureid ja nüüd ta kulutas oma aega pääsukeste söötmiseks. Hullusti on maailm läinud segamini! Ja samasugused on kõik teisedki nende väeosas. Oli ju lennuväeülemgi andnud kõva käsu lahti jätta suure angaari uks, et pääsukesed, kes sarikate vahele olid ehitanud omad pesad, pääseksid lendama edasi-tagasi.

„Kas tõesti suurtel meestel ei ole tähtsamaid toiminguid,“ pahandas Mikk ja istus pingile. Ta teadis, et lendama ei saanud minna enne kui poolteise tunni pärast. Kuid siis ta ka näitab kui palju paremini oskab inimene lennata pääsukestest! Ja Maarja koduõue kohale ta teeks kindlasti väikese jumalagajätku-lennu, ja lendaks nii madalale, et Maarja süda tõuseks kurku. Või on ehk tüdrukule ükskõik, mis juhtuks temale — „karmile, külmaverelisele ja julmale“.

Siis tuli major uuesti välja angaaride tagant. Oli kuulda vaid üht naksatust, kui parkümmend paari kanda löödi kokku.

„Tulge kõik vaatama,“ hüüdis ta ja kadus uuesti angaari nurga taha.

Mõne sekundi jooksul seisis majori ümber parkümmend meest. Ja kuna kutsuja vaatas üles, hakkasid kõik teisedki üles vaatama.

Angaari otsas, nii umbes meetri võrra katuseharjast allapoole oli aken, millel puudus üks ruut. Major oli korra käskinud võtta selle ära, et pääsukesed võiksid avast kasutada läbikäiguteena. Nüüd olid aknaraamid lagunened, nii et ühes kohas need koguni rippusid eraldi klaasist. Ja just sel kohal siples pääsuke, kes oli tiibapidi jäänud kinni raami ja aknaruudu vahele.

„See on kindlasti mõni õnnetukenne, keda on lubatud esimesele lennule. Ja kui ta nägi teisi pääsukei sealt läbi lendamas, püüdis lennata isegi, kuid endastmõistetavalt vastu klaasi ja siis libistus sedavõrd allapoole, et jäi prakku kinni!“ Nii kõneles major.

„Teda peab sealt lahti päästma, ja kohe,“ ütles üks vanaemaist mehaanikuist. „Muidu ta sureb sinna haletsusväärseesse surma.“

„Kutsuge tuletõrjeauto siia,“ kostis majori korraldus.

Varsti tuligi punane auto vuhisedes kohale, kuid selle redelid olid nii lühikesed, et ei ulatunud akna lähedalegi. Sein oli väljastpoolt päris tasane ja seestpooltki ei pääsenud ühegi vahendiga aknale juurde. Angaar oli kõrge ja aken selle kõrgemal kohal.

Kui palju erisuguseid arvamisavaldusi päästmistöö läbi viimise kohta valitses meestejõugus! Kõik teised tööd olid ununenud. Major oli niisuguse näoga, nagu oleks tema enda poeg hukkumisoos, mehaanikuilgi näis olevat paha olla.

Kaks stardivalmis masinat ootasid lendajaid, kuid viimastel oli nüüd tähtsamaidki toiminguid.

Mikk seisis vähe eemal teistest ja oli endiselt halvas meeleolus. Oli see alles kord! Kogu meeskond seismas ja avasui vahtimas üht viletsat pääsukest!

„Üks mees peab minema katuseharjale ja laskuma sealt nõöri abil akna juurde rippuma,“ oli ühe mehe ettepanek.

„Kuhu kinnitad nõöri,“ vastas teine.

„Katsume siit teibaga selle ruudu katki lüüa, mille vahel lind on,“ arvas keegi.

„Ja tapame linnu samal ajal! Kas keegi ei oska leiutada paremat vahendit,“ ütles major õnnetuna.

„Aga kui mõni pikakäeline mees saaks katuseharjalt käe aknani ulatada ja nii linnu lahti päästa. Seda peaks proovima,“ ütles üks mehaanik.

„Liiga hädaohtlik,“ vastas major. „Tapame linnu ja mehe.“

„Mina lähen ja katsetan,“ ütles Mikk äkki ja majorilt luba küsimata ta astus redelile ja hakkas ronima üles katusele.

Ta ei oleks enam hetkegi suutnud kuulata seda jutuajamist all. Ja pealegi oli ju see pingutav ettevõtte, mis sisaldas just parajal määral hädaohtu. Endastmõista ei vaevanud ta ju ennast selle linnu pärast, peaasi — midagi oli teha.

Kui ta pääses katuseräästani ja redel ära lõppes, algasid raskused. Katus oli järsk plekkkatus ja õige libe. Pealegi ei olnud Mikul kummitaldadega saapaid jalas. Kord ta libistuski ja kukkus maha katusele, kuid ettevõtte oli teda hakanud huvitama sel määral, et ta unustas vandudagi. Ronimine edenes väga aeglaselt, kuid seda kindlamini, kui ta oli jõud-

nud katuseharjale. Ta asetas teise jala üle harja ja hakkas sel kombel ronima edasi.

Olles jõudnud nii angaari otsani, ta laskus keskkühaga katuseharjale ja piilus üle serva alla. Päris õige! Lind oli just selles asendis, milles ta teda alt vaadates oli arvanud olevat. Kuid siiski vahemaa katuseharjalt linnuni oli väga suur. Ta kummardus nii kaugele üle ääre kui sai, kuid veelgi jäi parkümmend sentimeetrit tema sõrmedest linnu tiibadeni. Ta parandas vähe oma asendit, kuid asjatult! Ta kummardus nii, et veri hakkas tungima talle pähe ja pluus oli rebenemas, kuid sellestki polnud abi.

Ta pidi hetke mõtlema. Alt jagas meestejõuk temale häid nõuandeid, kuid Mikk oli veendunud, et küllap tema oskab antud olukorda paremini hinnata. Ta nihutas enda vähe ülespoole, nii et sai ühe käega kinni katuseharjast, siis ta asetas omad jalad võimalikult tugevasti ja hakkas ettevaatlikult sirutama üle serva. Varsti oli kogu keha raskus parema käe ja jalgade hoida, katuseserv vajutas põlvile, parema käe sõrmedel oli valus ja maa näis olevat nii hirmuäratavalt sügaval. Kuid nüüd ta ulatas käe.

Ta sai linnu rabelevast tiivast kinni, tõmbas tasa, siis vähe kõvemini kuni ta lõpuks pidi tõmbama nõksuga. Siis miski krõksatas ja lind tuli lahti. Kuid Mikk aimas halba, hoidis lindu käes ega lasknud teda lendu.

Tal oli veel pea allapoole ja ta rippus oma käe ja jalgade abil, kui alt kostis kiljatus, mis algul pani vere peaaegu tarduma tema soontes, kuid siis voolama endisest kiiremini.

„Mikk“, oli keegi hüüdnud, ja Mikk oleks võinud vanduda, et hüüdjä oli Maarja.

Tema jõud oli peaaegu lõppemas, kui ta sai enese tagasi katusele. Vasemas käes olev lind takistas teda liikumast. Ja esimene toiming selle järel, kui ta oli vähe tõmmanud õhku oma kuumavatesse kopsudesse, oli tõsta linnu tiiba ja vaadata selle alla. Asi oligi nii, nagu ta oli aimanud: üks tikk lagunened aknaraamist oli läbistanud linnu tiiva liikme juurest ja mustades sulgedes oli verepiisku. Tema esimene mõte oli tõmmata tikk välja ja lasta siis lind lendu, kuid ta vaatas oma käsi ja märkas neil niisuguse mustusekorra, et ei seesuguste kätega tohtinud puudutada haava. Kõige parem oli viia lind alla ja — ruttu.

„Tooge kohe arst vastuvõturuumist siia,“ käskis major, kui oli näinud lindu. „Ja leitnandile palju tänu. See oli tõepoolest mehe tegu!“

Mehaanikud ja kõik teised vaatasid Mikku kui imet. „Ta kuulub meie väeosas,“ märkisid mõned ja ülbeim oli Miku lennuki mehaanik.

„Maarja,“ ütles Mikk, tulles käsi pesemast tagasi, „miks tulid sina siia?“

„Sa ju lubasid minuga teha eralennu, kas ei mäleta sa siis seda enam?“

„Küllap ma mäletan, kuid arvasin, et peale eilse sa ei tule enam.“

Kuid Maarja naeratas, nagu ta nii mõnigi kord enne oli naeratanud:

„Ma juba jõudsin oodatagi sind.“

„Nii, ma ei olnud siin, oli vähe tegemist.“

„Mis tegemist sul oli, Mikk?“

„Ja, see tähendab, mina pidin, või õigemini major käskis, või igal juhtumil — üks pääsuke oli jäänud kinni sinna aknasse ja mina mõtlesin, et selle peab päästma sealt ära ja... aga küllap nägid ja tead isegi!“

„Ega sa ometi taha ütelda, et panid kaalule oma elu selle pääsukeste pärast?“

„Ära räägi nüüd, Maarja, vaata parem!“

Arst oli võtnud tiku pääsukeste tiivast ja hoidis lindu käes.

„Lubage minul lasta ta lendu,“ ütles Mikk.

Ta võttis linnu oma kätte, silistas selle musti tiibu ja avas oma pihu. Pääsuke tõusis kui nool vastu taevast, keeras siis äkki ümber ja lendas otse sinna, kust oli tulnudki — oma pesa poole. Ja Mikk ja Maarja jälgisid teda oma silmadega, vaatasid siis teineteisele otsa ning nende südamed ütlesid, et esimesel võimalusel nad teevad sama.

T. H—ja.

*Kõik „Mareti“ lugejad tarvitavad pesu- ning nõudepesemiseks ainult kloorivaba pesupulbrit Maret. **

Tiitaplaps sinises

Rich. Janno toomaan.

3. järg.

„Pean tunnistama, et see teeb mulle eneselegi natuke kõdi ja on tõesti huvitav, kuidas kõik areneb. Nüüdsel ajal pole see midugi enam mingi ime, et teiesugune preili teenib säärasel kohal, aga siiski... Tahaksin peaaegu öelda, et teiesuguse juures on see siiski omaette erakordsus. Olete niisugune... nojah, vanamees mul ütles, et see lilleritsikas nüüd küll kaua seda näitemängu ei mängi. Aga hea küll, eks me näe.“

Siinsamas muutus toon tublisti asjalikumaks:

„Tahtsin teile muuseas öelda, et vahest seate ka selle nurgatua täiesti korda, vesi ja nõnda edasi. Härra, kes meil seal on kaasüürnikuks, peaks nüüd varsti juba linna jõudma. Ta pole küll midagi kirjutanud ja meil pole aimugi, kus ta viibib, aga võib juhtuda, et ta äkki on kohal.“

„Hea küll,“ ütles Maaja.

Proua lahkus kerge tervitusega, laine head aroomi ainult hõljus veel toas.

Nurgatua oli Maaja küll juba talitanud, aga nüüd tuli siiski veel üle teha. Kõigepealt viis ta pesuvee, siis valas joogikaravini täis, riputas puhta käterätiku naelale ja kontrollis, kas laud on ikka tõesti tolmust vaba.

See oli väike laud, väeti ja ahtake. Ei olnud arvata, et selle taga istuja kirjutamisega väga palju tegemist oleks teinud. Suvine päike oli sinise katepaberi hallilaiguliseks pleegitanud ning veered kohevile kuivatanud ja see suurendas veelgi mahajäetuse ning troostituse tunnet. Paar raamatukest olid jäänud lauanurgale nagu tukkuma ja mingi vana blankett vedeles nende all.

Kõigepealt uus paber, mõtles Maaja ja tõstis raamatud toolile. Selle juures jäid ta silmad kinni väikesele päevapildile, mis oli seisnud blanketil raamatute all, ja ta käsi jäi õhku rippu. Natuke väsinud ja nagu tüdinud vaatas järsu-jooneline nägu talle pildilt vastu, kuigi naeratus mängles ühes suunurgas.

Maajagi naeratas järgmisel hetkel. Imelik sattumus tõesti... See oli ju Jüri Rand. Nähtavasti toaüürniku sõber... või?

Kummaline mõte tuksatas äkki ja ootamatult läbi pea, läbi terve keha. Selles tuksatuses oli hirmu ja ehmatust, kartust ja pelgu, aga ometi tundis Maaja, et kuski sisimas väratas hõisk ja rõõm.

Aga ei, see ei või siiski olla. Ei tohi olla... või... kui siiski oleks?

Kõik läks nii kähku, et Maaja isegi ei märganud, kui oli juba kõõgis. Alles isukaid supilõhnu ninas tundes taipas ta, et peab oma äkise erutuse tingimata maha salgama ja ta katsus seda nii hästi teha kui vähegi suutis. Aga Juuli oli juba midagi märganud, sest ta viskas uuritseva pilgu pliidi kohalt pool-viltu Maajale näkku ja selles riivamisi heidetud vaates oli sama palju küsivat kui kahtlustavat.

„Mis seal oli?“ küsis ta.

„Kus?“ tegi Maaja kõige ilmsüütuma näo oma elus.

„Noh... et nii parinal sisse kargasid?“

„Ah-soo! Kepsisin niisama. Niisuke hea tuju... sellepärast.“

„Sosoo, või et hea tuju... Näikse jah. Toad on valmis?“

Küsimus oli seatud karmilt ning karistavalt. Ja potikaaned klirisesid suure tärinaga, üks halg tõugati energiliselt pliidi alla.

„Valmis muidu küll, ainult see nurgatuba on vaja veel täiesti korda seada, proua ütles, et võib-olla, noorhärta saab tulema.“

„Või... ehk satub tulema...“ ümises Juuli ebamäärase tähendusrikkusega.

„Ja tulingi küsima, et kas siin kuski peaks olema niisugust paberit, mis lauale pannakse? Seal on vana väga ära pleekinud.“

Maaja oli õnnelik, et sai lõppeks kätte asjaliku ning rahuliku tooni. Kuigi pidi selle arvel edasi lükkama hoopis pakitsevama ja põlevama küsimuse.

„Ah paberit?“ venitas Juuli. „Misuke paber see peab olema?“

„Ükskõik... sinine või... lauapaber.“

„Tea siin kuski olevat.“

„Hea küll, ma pööran siis teise külje.“

„Teise külje? Kuidas see välja näeb? See on sama, kui keerad laudlina pahupidi. Natike puhtam küll, aga soustiplekid ja muu kraam kõik läbi näha. Kuhu seesugune ornung passib? Kui paber on närtsus, tuleb panna uus.“

Maaja tegi küsiva näo: uus küll, väga tore, aga kui ei ole?

„Poes on paberit küll,“ vastas Juuli küsimust aimavalt. „Oota seni, kui proua tuleb.“

Ka selle vastu polnud Maajal midagi. Ta jahhitas vaikselt ja pöördus ümber.

„Kunas see noorehärta pidi tulema?“ pani Juuli ta uuesti seisatama.

„Proua kindlasti ei teadnud, ta arvas ainult, et juba nüüd nagu peaks...“

„Või härra Rand nüüd seda meie proua ‚pea’d peab‘ kuulama jah...“ osatas Juuli ja kepsas imelise kergusega ühe tagumise poti kallale, kus äkki hakkas midagi ähvardavalt turtsuma.

Maaja oli lipsti väljas ega jäänud ennem seisatama kui nurgatua lähel.

Siis ikkagi, sõnas ta endamisi ja toetus vastu uksepiita. Muud midagi ei osanud ta sel pilgul öelda ega mõelda.

8.

Juuli iseloomustab

Aga oodatav ei tulnud sel päeval, ei teisel ega kolmandalgi. Maaja hoidis kogu aeg sattumast jutuainele, mis vähegi oleks võinud puudutada nurgatuba ning tema elanikku ja kui kõneotsad vähegi kippusid kanduma sellesse piirkonda, oli tal jalamaid kuski teises ruumis kibedasti tegemist. Aga mõtted... neidki püüdis ta kihutada teistele radadele, kuigi see polnud hoopiski hõlpus. Eriti öösiti, kui kostis läbi kõõgi Juuli rahuline ning jõuline hingamine ja nimesus vaju rusuvana südame alla — siis oli raske silmade eest peletada Pedassaare valget liivaranda ja... kas ta seda nii tõsisüdamlikult tahtiski?

Ühel hommikupoolal ei suutnud ta siiski meelitusele vastu panna ja jäi ärevalt kuulutama, kui Juuli sõnas:

„Päris puudus kohe, et see meie noorehärta nii kaua ära longib — kojamees on laisk kui pott, alalõpmata saavad puud otsa.“

Maaja küsis nagu muuseas:

„Kas... noorhärta käib siis puid lõhkumas?“

„Mis nüüd kohe nii, et käib. Aga tal oli siuke arvamine, et puulõhkumine on terviseks ja siis ta vahel lõi kohe terve sülla maha. Ise puristas ja kangutas käsi tagasi tulles, ooh, kohe teine tubakas! ütles ise.“

„Jajah,“ naeratas Maaja.

„Ta ju ise ka vaeste inimeste laps, mis seal's nii imestada ongi. Kui tudeerimise lõpetas ja siia tuli, siis... või valitsus, polnud tal õiget särki ega püksi. Üks ülikond oli ja seegi siuke... noh, päris puru just ei olnud, aga ega palju ei puudunud kah. Ja siis... näh, või sul kõiksugu meeste asju on vaja teada. Aga nüüd on nii traksis, et lase aga olla. On ju viks mees kah, niikui teenima hakkas, kohe enese jutti seadis.“

„Ta on advokaat?“

„Hea advokaat. Meie härra ütleb, et tal pole kaua aega olnud nii närgilist abilist kui härra Rand. Ega's teda muidu ka võetud siia elama.“

Maaja mängis väikest kavalust:

„Sellest noorhärrest olen nüüd nii palju kuulnud, et hakka kasvõi huvi tundma.“

„Muidugi, muidugi,“ osatas Juuli, „huuvi — seda te juba oskate! Liide laskis siin ratastiiru nagu vurrkann, ilmast ilma muudku noorehärta ukse taga, et seda viia ja teist tuua. Mitu korda võtsin teise läbi, et kas sa juba jääd! Teadagi, mis sellest tuleb, kui advokaadist-härra ja teenijast-inimene hakkavad sedasi lirstama. Aga ega ta hoolinud, tõmbas muudku edasi oma huuvi. Önn veel, et noorehärta on aus inimene, tegi nalja vastu ja oligi seal paigas. Nüüd on see harakas mehel, tänuks olgu.“

„Kas sel noorhärrel siis nii... kedagi... ei ole veel?“ küsis Maaja nagu kogemata ja tundis, kuis kõrvalestad löid tulikumaks.

„Mis asja?“

„Noh... et nii... pruuti.“

Juuli tegi põlastavalt: päh. Ja vaikis. Alles viivu aja pärast lisas nagu muuseas:

„Või mina tema pruute olen käinud uurimas. Kuulda põle olnud. Aga karske poiss on ta küll, seda ma näen kohe näost. Tüdrukuid tal siin ikka käib, aga need ka rohkem nagu sakste tuttavad, mängivad siin klaverit ja piristavad laulda. Räägiti küll kord, et... Aga ma ei usu.“

Maajal olid punased kõrvalestad kikkis.

„Mis seal räägiti?“

„No mis see sind siis nii peaks torkima? Küll ikka need plikad on — poissi ennast pole veel näinudki, aga juba silmad harali peas. Räägiti mis räägiti, mis sina sest asjast tead. Kõneldi, et Lootside tütar sihtivat kangesti härra Randi pihta ja et Proua Loots ise kah muudku urjavat takka, et saagu peale sedasi.“

„Kes need Lootsid on?“

„Kas sa's Lootsige põle kuulnud? See ju meil siin kõige rikkam kaupmees ja ilmatu viinanina. Härra joo, et kole vaadata. Kord oli siin külas, ja siis röökis nii, et ma pidin juba minema ja teise nappipidi kalidori tõstma. Niisuke vastik mees.“

„Ahah,“ ütles Maaja ja seadis sealsamas enesele küsimuse: no mis sellest siis on, et Lootsi tütar sihib? Mis mul sellest? Ükskõik, kas Loots või Koots, täiesti ükskõik. Võib-olla on juba varsti pulmad, siis saab siin rõõmsat tralli. Tore asi.

Aga seejuures küsis ta päris tõsiselt:

„Kas see Lootsi tütar on mõni tudeng või?“

„Asja nüüd tudengiks! Papal raha on, laseb niisama ringi. Mamma nuhib, kust saaks aga mehe kätte. See proua on ju päris ilbakas. Ilmatu paks põrakas, aga kus on kleidid ja armbandid ja mokad alati peenikeselt pruntis. Härral põle veel vigagi, noh, et joo, see on, aga muidu, ega seda saa öelda, va ladna mees. Viskab vahel nalja minugagi ja ütleb ikka, et see teie köögikuningaana. Aga proua peale küll ei taha vaadatagi. Tütar muidugi, noh, noor inimene, mine sa teda nüüd võta kinni. Aga jo ta vanamoori moodi on, niisukesed silmad juba peas.“

Köögitrepil oli kuulda kobinat. Kiiret ja ägedat sammu.

„Kojanaine,“ ütles Juuli.

Kõhnuke eidekene ilmus ukse vahele. Ja pajatas imepeene häälega, nagu oleks viristanud niiti:

„Tere jah, et...“

„Mis on?“ ühmas Juuli pahuralt.

„Tulin ütleva, et noorehärta tuleb.“

„Käis sinu juures või? Tegi kummarduse ja soovis õnne?“

Juuli oli väga pahane.

„Ihiih,“ laskis kojainaine veel peenemat naeru. „Kuda nüüd seda. Ma seisn väraval ja siis nägin, et keeras nurga tagant siia poole. Tulin ütleva, et vahest... või...“

„Vahest või, vahest või...“ pomises Juuli. „No mis massuurikas see noorehärta siis on, et peame kõik paku jooksmas, kui ta nurga tagant paistab? Tuleb siis tuleb. Ega maja sellepärast põlema ei lähe.“

„Ei lähe küll,“ oli kojainaine kärmesti nõus ja kõbis kiiresti minema. Trepp nagises ägedate sammude all.

„Va loru.“ sõnas Juuli. „Olgu vanamees mis veel on, aga aru on tal ikka vähemalt kaine peaga peas. Eidel põle seda tutsugi. Sa, Maaja...“

Aga Maajat polnud enam köögis.

Raske lõuna

Lõuna jõudis kätte. Kui on midagi väga rasket ja kole-dat elus, siis on see küll niimoodi nagu nüüd, mõtles Maaja ja ta ei mõistnud ei astuda ega olla.

Hirmus, hirmus! tagus kuklas. Põgenen ära, köögiukse kaudu jooksen tänavale. Jah, mis siis ikka, ega see ainukene koht ei ole. Pärast saadan kirja, et nii on, juhtus midagi ja ongi korras. Mis neil selle üle siis nii pahandada, eks tüdrukuid ole küllalt saada. Paremaid veel kui mina olen. Aga sinna lauda katma küll ei lähe, taevased väed, eluilmaski mitte!

Ta seisis akna all, silmad hirmunult jooksmas mööda õueplanku, puid, põõsaid. Lumivalge pink seisis plangu veeres kastani all, ümmarlike ostega valge pink... imelik, et ta seda varem polnud märganud...

„Mis siis nüüd?“ löikas Juuli hääle vahele ja löi nagu noaga mõtteniidi puruks.

Söögitoast kostsid rõõmsad hääled. Proua naeris, keegi... keegi kõneles lõbusas, kerges, vallatlevas toonis.

Trrr! tirises kell.

„Vii supp lauale,“ käskis Juuli asjaliku rahuga.

„Jah,“ ütles Maaja. Tal oli tunne, nagu oleks keegi teine seda öelnud, keegi võõras kustki udusest kaugusest.

Ta tõstis kandmiku käele. Kuum aur löi näkku, silmad tõmbusid hetkeks kinni. Aga siis oli käsi juba ukselingi küljes, ta astus üle läve.

Nad istusid lauas kahekesi. Proua otse vastas, mehest paistis ainult selg, kukal, kohevil juuksed. Selg! mõtles Maaja, taevale tänu! Ta sai natuke meelekindlust tagasi. Tõstis tirina lauale proua ette, ütles isegi „palun“ ja oligi ümber pöörunud, üle toa, üle läve, köögis.

Ta istus toolile, nagu oleks läbi teinud kohutava füüsilise pingutuse. Ta peaaegu lõõtsutas ja et seda varjata, tegi nagu oleks kippunud kõha kallale.

„Vanahärrat täna jälle ei ole,“ sõnas Maaja ja seadis lihalõikeid vaagnale. „Muidugi, eks jälle seal klubes kuski. Ega minul midagi, mul kergem, lasku ringi, niipalju kui süda kutsub.“

Ja siis poolviltu Maaja poole:

„Noh, nägid?“

„Keda?“

„Ahahaa! Keda! Oled mul ka narrikene. Küll sa juba tead.“

„Ah-soo...“ tegi Maaja hääle lõbusalt-ükskõikseks. „Ei saanud vaadata. Istus seljaga. Aga niisuke valge kukal oli.“

„Valge kukal...“ kordas Juuli. „Kukalt ma tal ei vaadanud. Aga näost oli küll ära kõrbenud nagu püssirohi ja nagu kõhnemaks oleks jäänud. Ega jah tea, kuhu otsaga jõudis. Küllap ta siin jälle rammusaks läheb, kui annan oma pipstükke ja praade.“

Oli tükk aega vaikust. Juuli nokitses vaagna kallal, Maaja vahtis aknast välja, peaaegu liikumatult. Ta oli rahunenud, esimene palavik oli üle, tulgu mis tuleb, mis siis lõpeks nii õngi...

Kell tirises.

„Nüüd siis pipstükk,“ ütles Juuli.

Maaja astus kandmikuga söögitungi talle ja rahulikult. Tõstis vaagna lauale, soustikannu ja muud, jätkus koguni mahti sättda kõik võimalikult paremasse asendisse.

„Või siis niisugust metsinimest mängisite?“ naeris parajasti proua. „Ja päris üksi?“

„Ihuüks,“ kinnitas Rand.

„Usume, usume... Aga peale muu, meil on nüüd uus toaneitsi, Liide asemel,“ sõnas proua.

Maaja silmad läksid märjaks äkisest erutusest. Puna vajuks pahinal näkku, kuni üles juusteni. Aga ta seisis paigal, ei teinud ühtki liigutust.

„Sosoo,“ sõnas Rand ja tõstis aegamisi silmad.

Nii jäidki silmad seisma. Esialgu veidi vidukil, värisedes, siis ikka suuremaks paisudes, hirmu, ehmatust, rõõmu, üllatust, arusaamatust pinguli täis. Ta tegi liigutuse, et üles tõusta, kuid see oli ainult poolvaistlik tõmme, mis kohe vaibus. Lõug oli jäänud veidralt rippu, sõrmed lusika küljest nagu lahti varisemas.

Maaja naeratas proua poole, tegi niksu — päris kogemata, tahtmatult — ja oligi juba tõttamas köögi poole. Kuulis ainult nagu läbi kauge kõmina proua sõnu:

„Noh, pole sugugi paha, mis?“

Siis sulgus köögiuks. See kõik oli kestnud ainult ühe viivu, aga Maajale oleks tundunud loomulikuna, kui vahepeal oleks öö kätte jõudnud. Nii pikk näis olevat too hetk seal laua juures, piinav, raske, rusuv hetk.

Töötav naine ja NIVEA!

Istudes terve päev kinnises ruumis näib töötav naine sageli väsinud ja kahvatu. Oivaliselt mõjub järgmine abinõu: hõoruge näole Nivea-kreemi, kloppige kreem sõrmedega hästi sügavale nahasse ja pühkige siis nagu pehme rätikuga puhtaks. See elustab nahka, teie näite jälle värsked ja omate hää enesetunde. Hinnad alates 30-nest sendist. WERNER MEHKS, TALLINN

Aga laua juures istudes hakkas ta ajus kõik jälle selginema. Nüüd on ju kõik möödas, ta teab, ja mis siis enam? Kõige hullemast on üle saadud, mis nüüd veel tuleb, noh, saab sellestki. Ühes rahunemisega hakkas ka midagi muud ta silmade ees selgemaid kontuure võtma. Jah, hullusti pruunik oli küll enese põletanud, nii nagu... jah, polegi, millega võrrelda, vaskkatel näiteks on hoopis heledam. Kuidas ta vaatas... esialgu nii, nagu: noh, vaatame, kes see plika siis on ja pärast...

Maaja huuled tegid tuksatuse naeratuse poole. Tõesti, natuke naljakas see oli ja üks tal olnud õigus kokkudagi. Peenikene preili helesinises mantlis Pedassaare valgel liival ja äkki... siin supitirinaga, pipstükivaagnaga. Meie uus toaneitsi, Liide asemel... Noh, pole sugugi paha, mis?..

Maaja naeratas ja äkki oli tal imeliselt kerge olla. Ta tõusis toolilt ja ulatas nina pliidi kohale, nuuskles vallatult:

„Kas suppi peaks veel olema?“

Juuli oli ametis magustoidu vormimisega.

„Meie enim ei või ju, kui seal ollakse valmis. Siis on rahu majas. Kuidas siis nüüd äkki ei tea?“

„Oh, ma niisama, nalja pärast.“

„Sosoo. Vaat, kus äkki keps sees...“

Midagi lõi surinal Maaja käsivartesse ja ta ei saanud end enam hoida. Haaras Juuli kaelast mõlema õhkuva käega ja ta silmad olid märjad.

„Anna andeks, Juuli,“ ütles ta, „aga nii hea on olla, sina oled nii hea ja kõik...“

„Nononoh,“ ümises Juuli heitunudult ja katsus end lahti kiskuda. „Mis temp nüüd...“

Aga Maaja hoidis kõvasti ja lõppeks Juuli enam ei proovinudki. Ka tema silmadesse vajus pehmet soojust.

10.

Kahekõne suvisel taustal

Samal õhtupoolikul tuli Rand kööki. Vargsi ning ettevaatlikult ja muutus alles siis julgemaks, kui veendus, et Juulit ei ole. Maaja istus oma toas, niisama, tegevuseta, soovideta.

„Vabandust, kas tohin?“ küsis Rand.

Maaja kargas püsti. Aga ta sai jalamaid oma muretuse tagasi. Ütles ainult:

„Juuli... võib iga minut tulla...“

Rand oli tõsine.

„Tulgu peale. Meie oleme vanad tuttavad.“

Pikk, kaunis piinlik paus.

Siis ütles Rand:

„Rabasite mulle täna nagu puuga pähe.“

„Võib arvata,“ vastas Maaja tõsiselt.

„Teate... kas me istuks veidi?“

Maaja istus oma tuppa. Rand kööki, otse läve juurde.

„See on nii veider mõelda,“ sõnas Rand, hoides kogu aeg segiähmaseid pilke Maajal, „et nüüd nii... Ärge mõelge, ma ei arva nii, nagu... noh... lõppeks ükskõik. Aga on nii imelik, et pidime nii äkki kohtuma. Kui seal saarel olite, siis... Aga sellest kõigest on meil aega kõnelda. Nüüd tahaksin kõige pealt teada, kuidas siia sattusite?“

„Kuidas satutakse... tullakse, kui on vaba koht.“

„Nii-nii. Aga seal Pedassaare kandis olite küll kaunis müstiline... salapärane olend. Küsitlesin igalt poolt, keegi ei teadnud, keegi polnud kuulnud. Vana Mihkelgi kehitas õlgu, ütles, et siia tuli, siit läks, mis mina tean. Muugid olid küll nii imelikud ja kahtlased, aga targemaks see mind ei teinud.“

„Jätame selle,“ sõnas Maaja vaikselt. „Kuidas see kõik oli, olgu ja jäägu.“

Rand vahtis põrandale. Ta nagu otsis sõnu, aga neid polnud nii kerge leida. Pingutas end siiski, julgemata silmi tõsta.

Maaja tuli appi:

„Nüüd jääb noorhärä siis linna?“

Midagi tuksatas Rannas.

„Noorhärä?“ kohmas ta, aga sai mõttesabast kohe kinni.

„Ja... jah... küll. Nüüd on indiaanlasel lõpp, hakkame jälle vanu rassimisi ajama.“

„Kuulsin teist siin nii palju,“ sõnas Maaja.

„Kas... teadsite, et...?“

„Päris juhuslikult. Kraamisin teie lauda ja üks pilt oli jäänud raamatu alla. Kohkusin hirmsasti ja pidin juba... kohe ära minema. Sest tegin seal Pedassaarel niisugust nalja, nagu kesteab kes või mis... ja kartsin, et... Aga pole ju nii kerge nüüdsel ajal uut kohta leida, mulle meeldis siin ja nii jäingi.“

„Ega te...?“

„Ei, kõnelnud pole kellelegi. Võite olla täiesti muretu.“

„Ah, mitte seda...“ tegi Rand tõrjuva liigutuse, „mitte seda...“

Ta sattus uuesti mõtterägastiku otsa ega osanud leida õiget teed.

(Järgneb.)

VELDA OTSUS-ARBI

VELDA OTSUS-ARBI

„Džaina“ etendus... Saalist kostab veel tormiliste kiidu-avalduste kõmin, kui daamide rõivastusruumi ukse vahele kaob jooksusammul tantsimisest hingeldavate „Sing-Song“ tütarlaste rivi.

Seal ta ongi — proua Velda Otsus-Arbi, kummalises džainarõivastises, tõmmu, sarmikas ja nõtkes, kelle kunstiküpset esinemist „Vanemuise“ laval oleme imetlenud aastaid.

— Ainult paar minutit, kui proual jätkub aega?

— Ja, ainult viivuks, sest pean taas ümber riietuma.

Siirdume veidi eemale lava taga sigivate-sagivate „idamaalaste“ kirevast salgast, et usutleda „Vanemuise“ esitantsitari.

Toetumas lauaseriale koridori viimse sopi hämaruses, tundub ta tütarlapsena kaugete merede tagant, päikesemaalt, igavesti roheliste palmide alt — nii idamaaselt nõtkes ja tõmmu on noor tantsitar. Ilme väga tõsine... suunurkades isegi nukrust — ainult üllatavalt ilmekate pruunide silmade läige reedab sisemist tuld, mis laval „särtsub“ nii toredasti.

— Armastate vist hoogsaid vene tantse ja tulist tšardasši?

— Ka neid. Aga mu lemmikuteks on jaapanlased Yeichi Nimura ja Lisan Kay. Tunnen otse rõõmu, tantsides „Džainas“ siiami tantsu. Idamaa tantsus ja muusikas peitub ju nii palju kütkestavat võlu...

Pr. Otsus-Arbi hääl on madal, omapärase tämbriga. Huvitav on kuulata kunstnikku, keda tavaliselt ainult v a d a t a k s e.

— Olete teeninud loorbereid ka näitlejana?

— Mis nüüd loorberitest, neid ei unistagi, aga kunagi tuli mängida ja tantsida küll „Kõrvelaulus“ ja varemalt vist ka mõne korra. Ei mäleta enam...

Seda muidugi tantsitar jätab ütlemata, et teenis pisikese araabia tütarlapsena „Kõrvelaulus“ kiitvaid arvustusi ja publiku imetlust.

— Soovite, et jutustaksin midagi endast ja oma õpingutest. Aga mis sellest kirjutada, see on ju nii igav — piinata asjata lugejaid.

Tantsitar on sõnakehv.

— Olen kogu oma eluaja olnud Tartus. Sündinud siin, koolis käinud ja oma muusigi teenin siin.

— Kuidas sai teist tantsitar?

— Mäletan, et see algas suure nutuga. Pisarad jooksid põskedel, kui ema viis mind prl. Krügeri juurde tantsutundi. Olin tol korral 9-aastane. Paar aastat hiljem sai minust Tiina Kapperi õpilane, kelle juhtimisel tantsisin üle 10 aasta.

— Ja „Vanemuise“ lava, kuna tegite siin oma esimesed sammud?

— Teatrisse tulin 1932. a. Lõpetasin just Tartu Tütarlaste gümnaasiumi, kui Tiina Kapper oli „Vanemuise“ liikumisjuht. Pr. L. Vaino lahkus, tantsijat oli vaja ja nii ma siia saingi.

— „Džaina“ on selle 5 aasta kestel tantsijatele vist üks raskem lavastus olnud?

— Tantsida oli palju ka operetis „Veenus siidis“ ja kerge polnud ka mu „tuleproov“ operetis „Kolm musketäri“. Mäletan, et mu esimene meespartner hr. Änilane jäi just enne esietendust ja minu „tuleproovi“ haigeks — küll siis oli närveldamist ja kombineerimist, et tantsida ilma partnerita. „Džaina“, kuigi pingutav ja raske, meeldib mulle, sest tantsud on seatud huvitavalt ja hästi.

— Kas ka ise tegutsete tantsupedagoogina?

— Ei, õpetajat minust ei saa. Ma vaid tantsin — ise tantse ma ei loo. Peaksin jutustama veel midagi enesest? Aga mul pole ju midagi huvitavat.

Pr. Otsus-Arbi vabastab mustajuukselise, siledakskammitud pea kullavärvilisest kõrgest džainakübarast ja heidab veidi närvitseva pilgu rõivastusruumi poole.

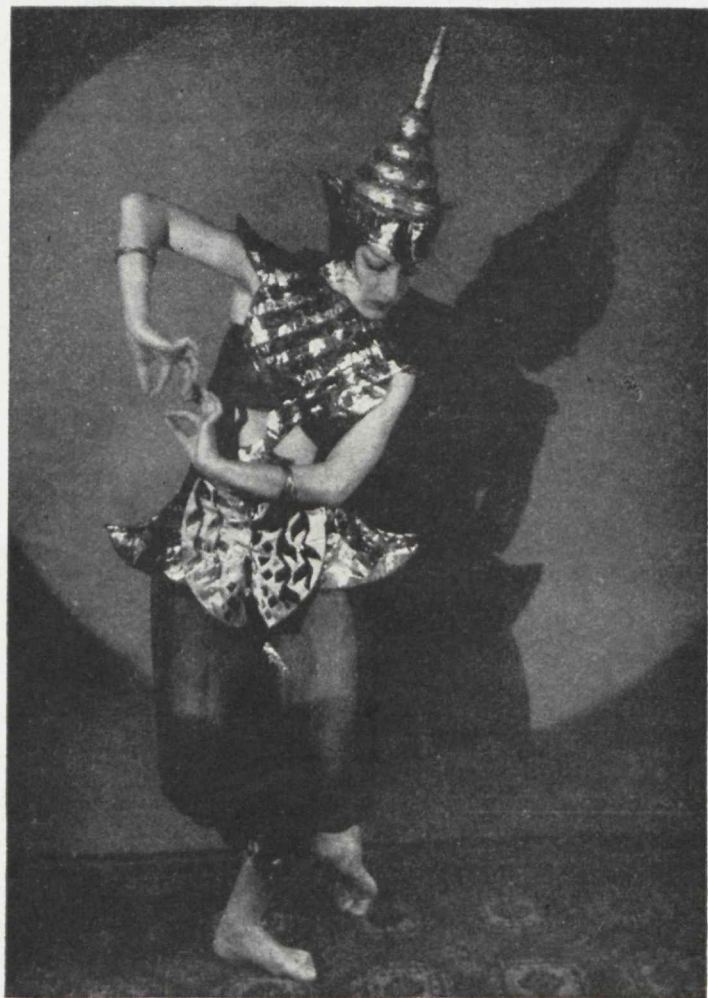
Kuuleme siiski veel, et kahe aasta eest tantsitar abiellus üliõpilase Arnold Arbiga, et armastab kino ja kirjandust, et päeva veedab hommikust õhtuni „Vanemuises“ tantsuharjutustel ja siis ei suuda me usutletavat enam hoida.

— Andestage, aga mul on nüüd viimane aeg riietuda.

Tantsitar kaob kiiresti rõivastusruumi ukse taha.

Ruttame saali, sest viimane pilt pakub kütkestava slow-foxi.

H. R.

VELDA OTSUS-ARBI „DŽAINAS“

Meie perekondade VÄIKESI KÄSKIJAJD

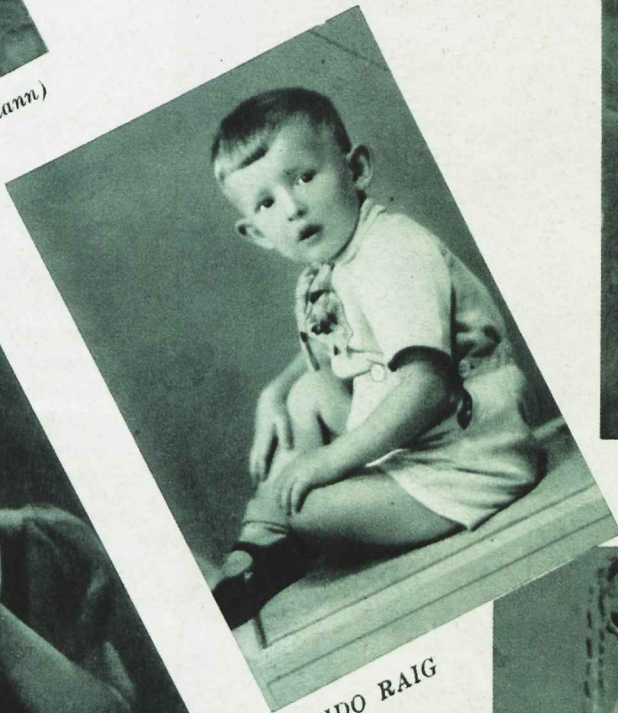
AINO TULEV (Tirmann)
Viljandist

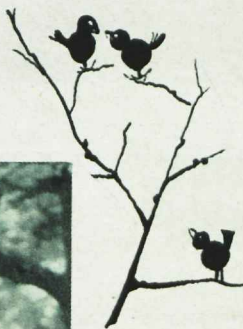
UUDO ja IVAR SIVOLOVITS'id
Rakverest

SILVIA ROOS

KUIDO RAIG

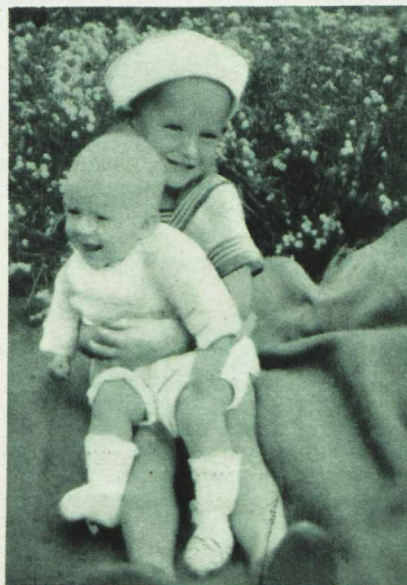
HEDI ja MARET TAAL'id
Võrust

REIN,
A. Relli poeg Narvast

HENNO,
ürimees Ferd. Rebase
poeg Tartust

JURI ja REIN,
Jõhvi pol.-jaoskonna asjaajaja
Fr. Kriis'i pojad.

LEA,
Laiksaare vallasekretäri
Tõntsu tütar

KATHERINE HEPBURN

Katherine Hepburn on uus täht ameerika filmis. Oma esimestes filmides näis ta olevat vormitud Greta Garbo eeskujuga järgi, sest temast loodeti saada Greta Garbo asendajat juhaks, kui Garbo loobuks filmist. Viimastes Katherine Hepburni filmides on jäetud kõrvale tema sugulusmoment Garboga. Ainult tüüpilises üldmõjus on seda veel pisut säilinud. Kindlasti oli lavastajalt hää võtte, et talle filmis „Sylvia Scarlett“ anti osa, kus ta mehena on riidetatud. Veidi poisilikud liigutused, milliseid ta juba külgesündinult omab, saavutasid siin õige raami, tuues ühtlasi ka paremini nähtavale ta ulatuslikke võimeid ja naiselikku omapära, mida aitab veenvalt esile tõsta just too mehelik osa.

Kui Garbo asetub loiult kaamera ette, et näost välja tuua lasta, mis seal üldse on, siis ka siin erineb temast aktiivne Katherine Hepburn, kelle olemuses tunnetame eelkõike noort inimest, täis lootusi ja võimeid.

KATHERINE HEPBURN

PISIASJU

filmist ja näitlejaist

Väike Shirley Temple vihkab lennukeid

Kui väike Shirley Temple kuulis omal ajal Will Rogersi surmast Alaskas, ta ütles: „Ma vihkan lennukeid.“ Tal on tõesti kohutav lennukikompleks, mis tülitab isegi ta vanemaid. Ühel päeval nendega jalutades üks lennuk lendas neist üle. Shirley peitis oma pea ema sülle ning kisas: „Ära lase seda mulle peale kukkuda! See tapab mu.“

Marta Eggerthi suurim mure

Keegi, kes tegeleb filmistaaride „muredega“, sai Marta Eggerthilt järgmise kirja:

„Kõige rohkem teeb mulle muret, et ateljee-ülesvõtete ajal puudub aplaus. Ilma aplausita ei saa ma laulda. Ainult juba teadmine, olla inimeste seas, tiivustab mind igatsetud tasemele tõusmiseks. Sel põhjusel ei soovi ma ateljeetöö ajal midagi muud rohkem — kui rohkesti külalisi. Kõigest hoolimata valdab mind iga esietenduse ajal kirjeldamatu rahutus, mis alles pärast aplausi muutub rõõmuks saatvise üle.“

Arvustusi filminäitlejaist

Constance Bennett: Kena soeng ja haruldaselt ilusad käed õigustavad tema näitlejalikke võimeid. Ta kähisev, irriteeriv hää ning rõhuv isiksus on tema halvad omadused.

Charles Laughton: Filmi peenem näitleja. Mitte mingisuguseid kitsendusi. Iga looming on võimas osa kunstis.

Fredric March: Liiga intensiivne. Mängib üle igas talle määratud osas. Ta familiaarne käitumine on teinud temast lina kõige vähem armastatud näitleja.

KATHERINE HEPBURN
uus ameerika filmitäht

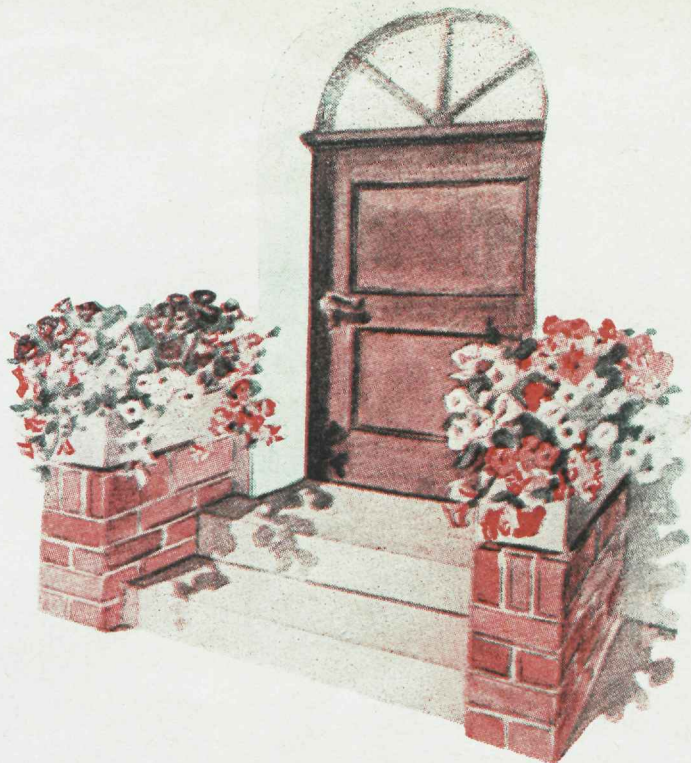
KIRJU PESA

Nagu suured linnupesad kinnituvad rõõmsates värvides me rõdud hallide, ühetooniliste majade külge, ilmestades kogu tänavat värske leherohelusega. See on linlase varjatud pesake, väikeaed ja armsam paik suve jooksul.

Esimeste soojade kevadetuultega algab siin elu, mille eest armastusega tuleb hoolitseda. Et kindlustada enesele toda õnnestavat leherohelust, peame valvel olema taimede soodsa käekäigu suhtes, vältides kahjulikku tõmbetuult või liigset päikest. Tuulekaitseks võib kasutada latte, millised kaetud väänkasvudega. Eriti sobivaks väänkasvuks oleks sel puhul metsik viinapuu. Oma suurte lehtedega moodustab ta tiheda seina, muutes seega lahtise rõdu koduseks eluruumiks.

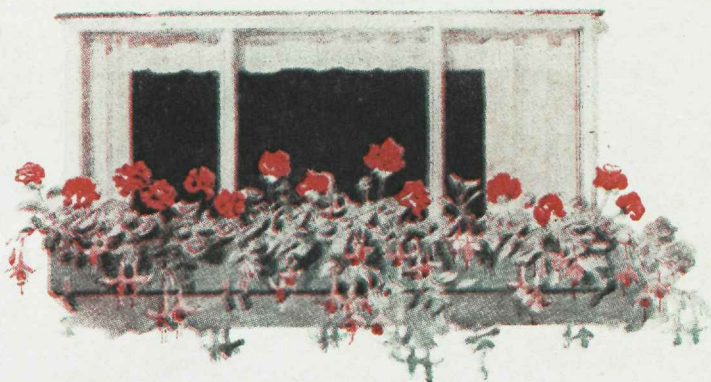
Tähtis osa rõdutaimede elukäigus on nn. taimekastil, mis peaks seest võimalikult avar olema, et taimejuured vabalt võiksid sirguda. Kastil materjaliks kõlbab puu ja põletatud savi. Ebaotstarbekohased on metallkastid, millised päikese käes liiga kuumaks minnes takistavad taimedele õhu juurdepääsu. Kõikide kastide põhjad peavad olema aukudega varustatud, kust üleliigne kastmisvesi ära voolab. Rõdulilli kasta varahommikul või siis õhtul. Tähelepanu tuleb suunata ka taimede toidutagavarale. Kastil põhja asetada kahe sentimeetri kõrguselt turbamulda, mis imeb enesesse käsna üleliigse niiskuse, hiljem seda taimedele jälle aegamisi tagasi andes. Ülejäänud täiteks võtta harilikku rammusat mulda.

Milliseid lilli istutada rõdule? Enamik lilli on päikeselapsed. Kus päike vähemalt mõni tundki enne- või pärastlõunal sisse paistab, seal pole valik raske. Palju kasutamist

leiavad pelargooniumid, andes eriti meeldivat pilti üksteise järel seistes. Tagumise rea moodustavad püstikasvavad, öitsvad pelargooniumid, esimese rea — allarippuvad pelargooniumid. Rõdu kaunistuseks sobivad ka mõned üheaastalilled, nagu suveastrid oma mitmekesiste õiekuju ja värvidega.

Kuhu päike vähem sisse paistab, seal on valik raskem. Võiks mainida begooniat oma arvutute punaste, valgete või roosade õitega ja kollaseid kingalilli.

Soovitav on öökülmade kartuses lilli mitte enne 15. maid rõdule istutada. Suvel lilli sageli ja põhjalikult kasta, vähemalt kord päevas. Öitsenud lilled kõrvaldada, kasvud siduda, vahetevahel mulda kohendada ning varakult kahjurite vastu võidelda. Aegajalt ka lahjendatud väetisega kasta.

Talvel kaunistada rõdukastid kuuse- või männiokstega, muutes seega elurõõmsamaks tühja rõduääre. Varakevadel tervitavad saabuvat suve võorasemakesed ja meelespead.

Sisustada Kuid

Sisustama — see tähendab ruumi inimese elutingimuste kohaselt korraldama. See korraldamine sõltub esmajoones ruumi proportsioonest sealjuures mitte ainult laiuuse, pikkuse ja kõrguse suhetest üksteisele vaid nende mõjust ka meisse endisse. Mõõduandvaks teguriks on siin veel nii loomuliku kui ka kunstliku valgusallika asukoht ja suurus, olles omakorda seoses mitmesuguste värvide mõjuga meie meeleolule. Peame püüdma antud korterist teha kõik mida võimaldab osavus ja maitse.

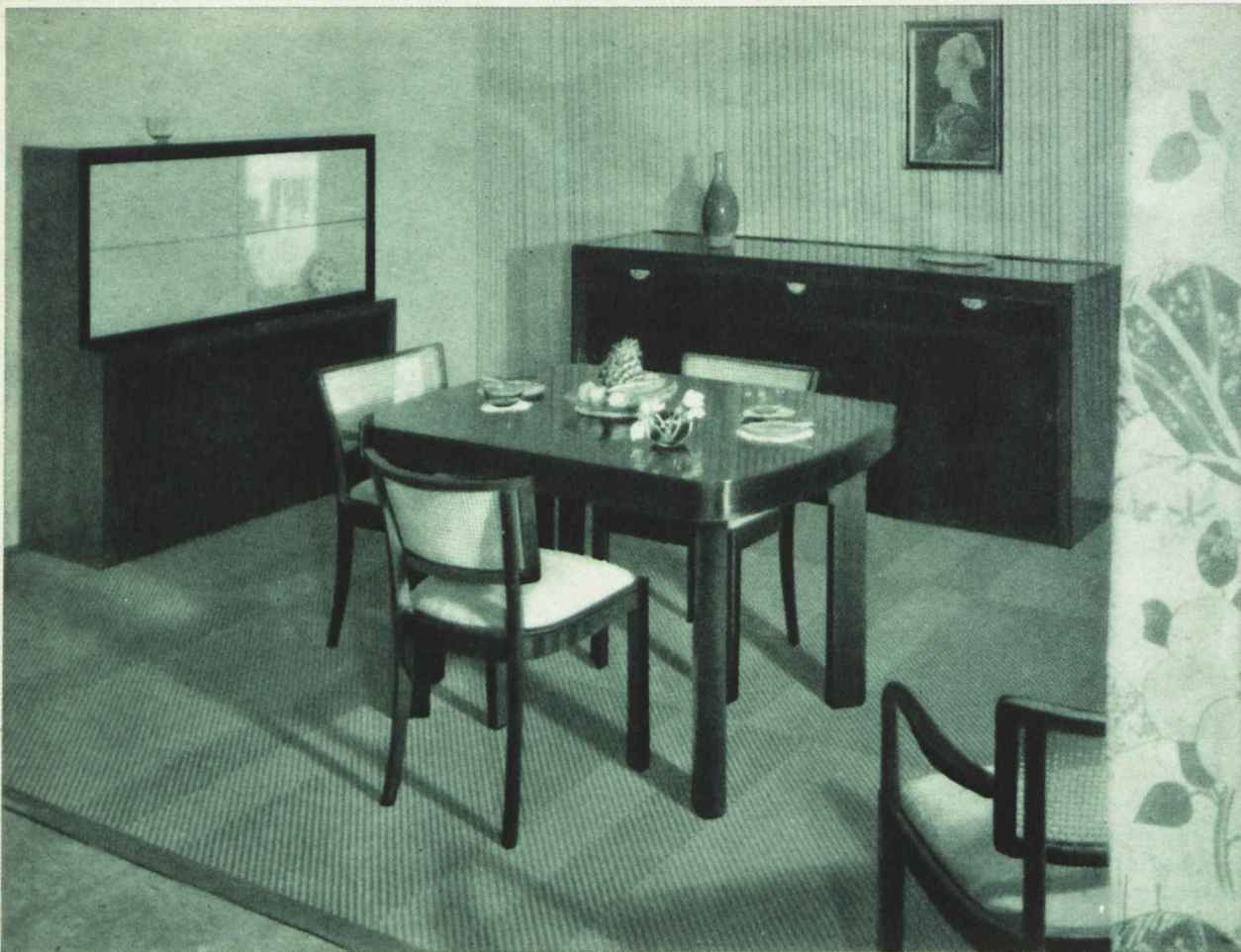
Selles aitab meid esmajoones värvide varjundiküllus, mis suudaks rahuldada meie võnkuvaid meeleolusid.

Mida pisemad on ruumid, seda enam peaksime püüdma neid optiliselt suurendada selgete värvide pastellsoojade toonidega, valgekülvitunud uste ja akendega. Hoiduda tuleks lillast ja külmast sinisest, tundlikel inimestel ka teravast punasest, mis ärritavad närve.

Suure tähtsusega on ka valgusallika asetus ja tugevus. Tavaline aken võimaldab, olenedes toa ilmest, vaimustava dekoratsiooni sobivate eesriietega. Need ei pea olema mitte ainult kaunistuseks, vaid ka valguse katkestajaiks või mugavaiks mahendajaiks. Kunstliku valgustuse juures eksitakse sageli, kuigi elektervalgustus võimaldab meile kergesti saavutada usaldusliku, mugava või koguni piduliku meeleolu.

Kui oleme ruumid õieti varjundanud ja valgustanud, muutub möbleerimine palju kergemaks. Sealjuures peame aga seda hoolikamalt arvestama oma võimalustega. Kuna väiksemas korteris asjad enam silma paistavad, siis olgu mööbel sel juhul tagasihoidlikum, rahulikum vormes, kuid heledam puuvarjundeis.

Paljud ei tea, kuidas väheste esemetega on võimalik ruumile sobivat ilmet anda. Sageli piisab madalast patjadega diivanist, madalast lauakesest toolega, kirjust vaibast ja rohelisest toataimest, mis asetatud akna alla. Ruumis tühje kohti kartes rikuvad mõned inimesed oma korteri nägususe

Soogituba. Mööbel pähklipuust. Nõudekapp lükatavate klaasustega.

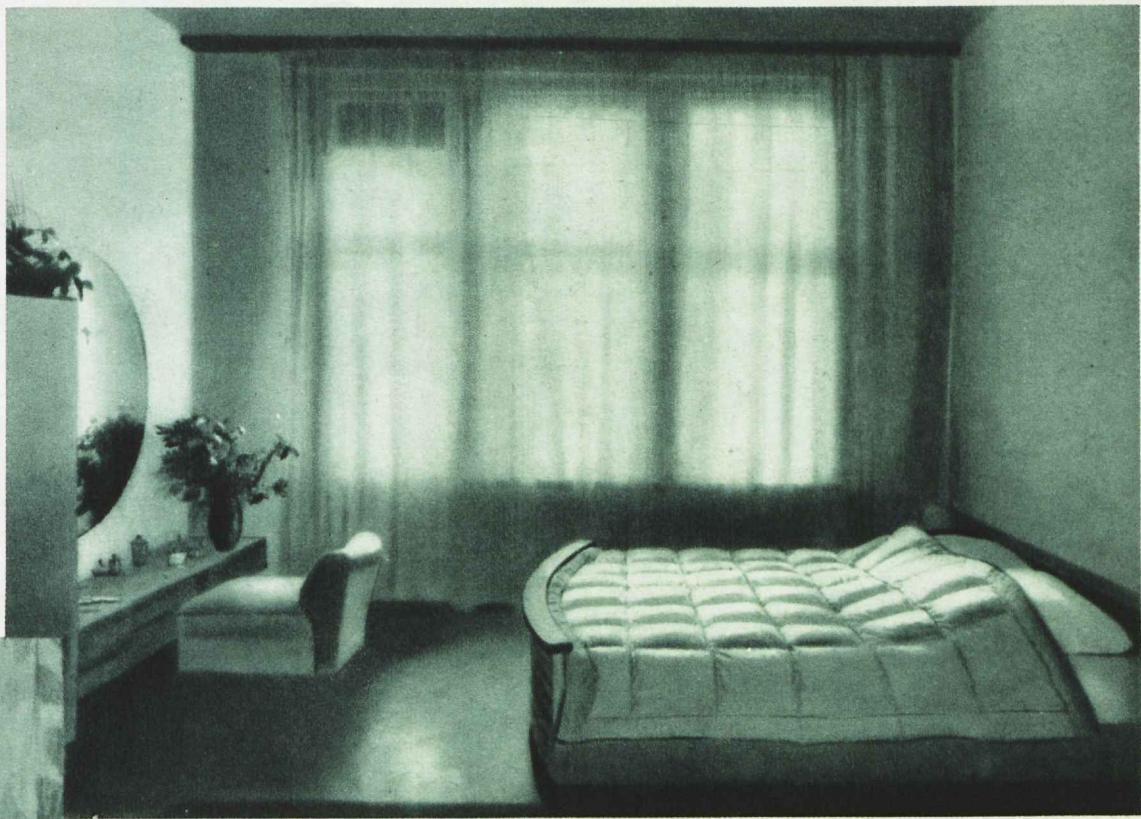

Kombineeritud pesukapp ja tualettlaud, näidatud suletuna ning avatuna.

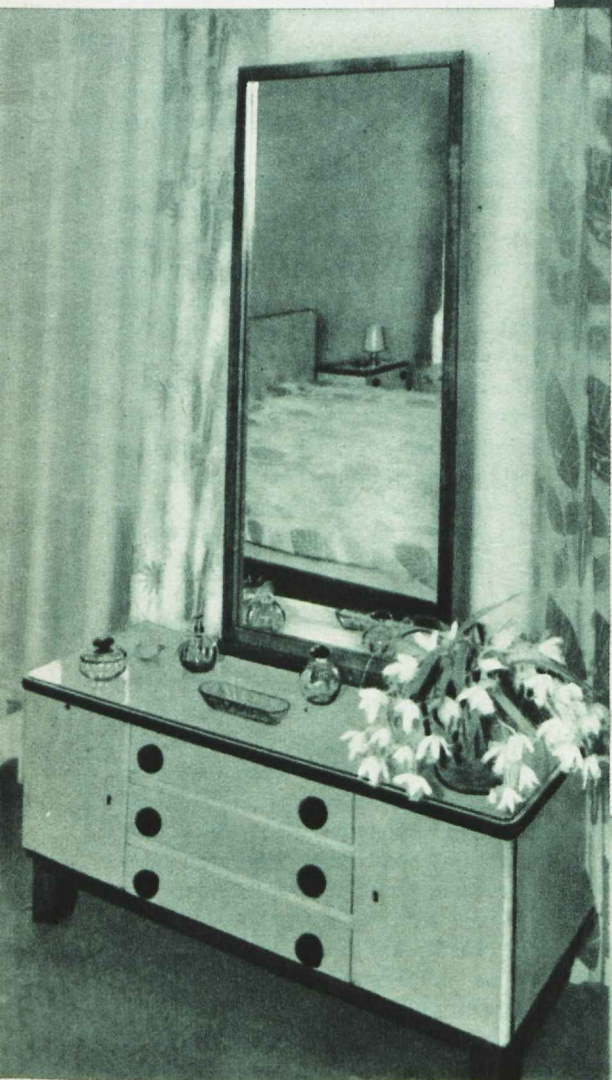

Moodne istemööbel kahte värvi riidega.

II
Väheseaga-
Südamega

Magamistuba. Mööbel hallist maarjakasest. Helerohelised seinad. Akna eesriided peenemuustrilisest tüllist. Voodile vastas-seina äärde on asetatud madal tualettlaud seinal oleva ümarguse peegli ja edasi lihtne kahe või kolme poolega õivakapp.

Lihtne nägus tualettlaud.

ülekuhjamistega, muutes toa kitsaks ja ehamääraseks. Esemed jäävad elutuks, kuna nad ei saa hingata, süües sealjuures vastastikku üksteist. Eripeatükiks on mööbli korraldamine ruumis. Sümmeetriline seadeldis pole alati kaugelki õnnestunud võtte. Iga ruum võidab, kui ta pole koormatud, võimaldades tarvilist liikumisvabadust. Seepärast peaks mööbli asetamisel katsetama ka pisut fantaasiaga, et saavutada toas ruumikust ja otstarbekust. Mida väiksem on korter, seda vähem võib mõelda eluruumi skemaatilisele jagamisele. Vaid magamisruumile peab jääma tema hügieenilise tähtsuse tõttu eriseisukoht. Kuna meie oma 60 eluaastast tubli 15 aastat magades veedame, siis pole meie magamistuba kunagi küllalt suur ja õhurikas.

On ekslik kujjata seinu kaunististega, paisates sinna segi õlimaale, värvitrukis reproduktsioone ja ülesvõtteid, kuhu vahele on omakorda paigutatud veel seinakell, ajalehemapp, kalender, kraadiklaas. Mõningaist vähesteist häist pildest jätkub täielikult toa kaunistamiseks. Kes originaale hankida ei jõua, leiab küllalt väärtuslikke värvitrukis reproduktsioone. Tuleb meele pidada, et ülesvõtted ei kuulu seinale, vaid albumisse.

Ruumi korraldamise juures aitab meid teadmine, et ka siin vaim võidab materiaali. Kordamineku otsustab meie osavus ja väheste võimaluste arukas kasutamine.

Lakeeritud kabinetimööbel.

KEVAD ÄRKAB

See lugu juhtus paljude aastate eest. Siis oli Kevadepoiss veel pisike poisike, nõnda et ta ei ulatunud oma isa, Ilmataadi, lossi aknast välja vaatamagi. Sellepärast olid ka meil tol ajal pikad ja karmid talved. Sageli tuiskas veel ülestõusmise pühade ajal lund ning kirikulised sõitsid kellukeste kõlinal üle luhtade. Hundid ulgusid metsades ja karude laiad käpad jätsid valgele lumele suuri jälgi nagu pitsateid.

Iga päev jooksis pisike Kevadepoiss oma isa juurde ja küsis:

— Isa, ütle, millal lähen inimestele kevadet ja päikesepaistet viima?

Vana Ilmataat vaatas lossiaknast välja. Ta nägi kaugel valendamas lumevalju, kus kuri poolvend Pakane lõbusalt ringi tuuseldas. Ta vanem poeg Külmnina oli juba küll aiateivaste praksutamisest väsinud ning magas põhja jääväljadel magusat und. Ent nooremad pojad tuuseldasid ühes tuulesellidega veel rõõmsalt mööda maad. Sellepärast panigi vana Ilmataat käe oma noorema poja, Kevadepoisi, heledaile juustele, ning ütles:

— Kannata, poju, küll tuleb ka sinu aeg.

— Luba mind ainult üheks päevaks, palus väike Kevadepoiss. — Mul on inimeste juures hulk häid sõpru. Tahan neile päikesepaistet viia.

— Ei tohi, vastas Ilmataat karmilt. — Sa ju tead, et mu tige poolvend Pakane ihaldab juba ammu endale minu toredat lossi. Ta tahab mu õitsvad aiad ning värvirikkad aasad katta igavese lume ja jääga. Kui ta sind praegu inimeste juurest tabab, siis külmetab kohe su jääpurikaks, et saada kogu maailma oma võimusse.

Nõnda rääkis vana Ilmataat oma nooremale pojale. Sest Kevadepoiss ei

Jutt tüdrukutele
ja poistele

Kevadepoiss

teadnud veel midagi sellest suurest võitlusest, mida teadsid vanemad vennad Suveveli ja Sügiseveli Pakase ning ta tuhande tuuleselliga.

Kevadepoiss lahkus kurvalt isa juurest. Kuidas ta ometi ihaldas jälle kord üle hulga aja külastada oma vanu sõpru! Vana öökull Uh-huu, kes elas ühe suure tamme õõnsuses, oli talle rääkinud väikese Miku haigusest. Kahvatute põskede, tuhmide silmade ja äraarvamatu igatsusega ootas Mikk linna röskes keldrikorteris kevade saabumist.

Kevadepoiss astus üle õue. Siin oli kõik valgust, soojust ja päikese eredust täis. Aasadel sillerdasid lugematuis värvides igasugused lilled. Linnud siristasid õhus ja tõusid mängeldes mõõtmatusse kõrgusse. Seal laskusid nad jälle äkki alla nagu langevad nooled. Pääsukesed noolised veepinna läheduses, puudutades vaevalt-vaevalt oma tiibadega vett. Siis löiksid nad jälle osavate käänakutega õhku nagu julged lendurid.

Kevadepoiss läks vana tamme juurde, kus tukkus öökull Uh-huu. See oli niisugune imelik vanamees, kel oli alati päisepäeva ajal laialt und. Üks silm pilukil, teine päris kinni, nõnda, tukkus ta tamme õõnes. Ent kui saabus öö, siis tõusid vana öökulli kulmututid püsti, silmad löid särama ja peagi tõusis ta nobedalt lendu nagu polekski sajaaastane.

Nüüdki tukkus ta seal, pea viltu ja kõver nokk ripakil, just kui türklase mõök.

— Jõudu, papi Uh-huu! tervitas teda Kevadepoiss. Kuidas Miku tervisega on?

— Uh-huu, urises vana öökull uniselt, avas veidi parema silma kulmututide vahel ning raputas oma kõverat nokka. — Halb, väga halb... Eile käis vaestearst ja ka see raputas oma suuri prille. — Vahest kevad parandab, ütles. Ja nüüd ootab poiss pikisilmi kevadet.

— Kuid isa ei luba mul minna! tungis kahetsushüüd Kevadepoisi suust.

Vana öökull noogutas pead. Samal hetkel tuli lõõritades üks väike lõoke, keerles Kevadepoisi kohal ning ohkas:

— Oh kui hirmus!

Ta silmist kukkus pisar, mis veeres Kevadepoisi kaele.

ja Pakane

AADI VIRGES

— Mis on juhtunud? päris öökull.

— Kas sa siis ei teagi? vidistas lōoke.

— Eile paistis maa peal soe päikesepaiste, ja mitmed minu sõbrad tõttasid kohe inimestele kuulutama kevade peatset saabumist. Ent nagu vana Pakane kuulis meie liiritamist, nõnda hüüdis oma tuulesellidele: — Poisid, näpistage neid siristajaid ninast. Või nad, üleannetud, ei lase mind rahulikult siin ilusas lumehanges magada! Ja tuulesellid pistisid kohe puhuma. Põhjatuul lõõtsutas kõige kõvemini. Siis kargas ka vana Pakane ise püsti, hakkas pilduma lund ja avas kõik oma külmakotid. Aiateibaid ei jõudnud ta küll enam raksuma panna, aga paljud mu sõbrad langesid külmunult maha. Mina põgenesin hirmuga siia varju.

— Kui kole! hüüdis ööbik, kes mööda lennates kuulis seda juttu.

Kevadepoiss tundis südamest kahju väikestest linnukestest. Aga veel suuremat valu valmistas talle haige sõber Mikk, kes oma haigevoodis pikisilmi ootas tema tulekut. Võib-olla küsis ta igal hommikul emalt, kas väljas on juba kevad. Kuid alati pidi ema raske südamega vastama, et oota-oota, küllap ta tuleb varsti sealt Ilmataadi lossist ning toob sulle kaasa päikest, soojust ning tervist.

Need mõtted jooksid läbi Kevadepoisi pea. Siis hüüdis ta järsku:

— Ma pean minema! Mikk ja väikesed linnukesed ootavad mind.

Papi Uh-huu tahtis tal nokaga käest kinni haarata, ent juba lippas Kevadepoiss värava poole. Seal seisatus ta ühe hetke kahevahel, sest tuulekohin kõrge Ilmataadi aiapärgi taga pani hetkeks värisema ta väikese südame. Ent järgmisel silmapilgul oli ta jälle julge ning hoolimatu ja tormas väravast välja, kus vinge Põhjaveli haaras temast kinni.

— Oh-hoo! hüüdis põhjatuul, — oota tsipake, ma puhun su juustesse natuke lund. Ja siis näpistan sind ninast, varbast, ning kõrvast, eh-heel!

Põhjaveli irvitas võidurõõmsalt, kuid korraga pistis ta hädaldama:

— Puh, puh-puh! mis pagana olevus sa oled, et kõrvetad mul näppe. Ai-ai, näe, nahk läheb päris villi, nõnda tuline oled.

KÜLM KEVAD

Põhjaveli hakkas ruttu oma näppudele külma tuult puhuma. Kui ta jälle pilgu üles tõstis, nägi enese ümber juba rohtu haljendamas. Lumi oli korraga sulanud, puudel puhkesid pungad ja varajased kevadelilled olid ajanud uudishimulikult oma pead mullakamara alt välja.

— Toh-oh hullu! hüüdis vinge Põhjaveli, — siin pole enam õige kord. Pean kohe lippama sellest vanamehele teatama. Küllap tema võtab sind ilusasti hõlma oma pehmele, valgele rinnale!

Ja Põhjaveli lippas suure kiirusega minema. Metsad kohisesid tema ees ja taga, pilved kihutasid mööda taevast ja torm lainetas merel.

Kevadepoiss aga sammus rõõmsalt tema jälgedes edasi. Kuhu puutus tema jalg, seal pistisid varajased lilled pead uudishimulikult välja, kuhu jäi ta hetkeks seisatuma, seal avasid pungad oma lehenupud ja kuhu istus ta jalgu puhkama, seal lõi rohi haljendama. Päikesetar ja soe Lõunatuul ruttasid tema ees kõigile teatama, et Kevadepoiss on teel inimeste juurde. Soe kevadevihm aga niisutas maapinda, et kõik lilled, taimed ja puud saaksid ruttu idaneda.

Ja siis ühel hommikul, kui Miku ema vaatas jälle kurvalt aknast välja, tõmbas ta ruttu pea tagasi ning hüüdis:

— Mikk, kevad on väljas!

Väike haige poiss naeratas rõõmsalt. Ta tõusis sängist üles ning astus akna alla. Kõik oli muutunud peaaegu üle öö roheliseks. Mikk avas akna ja lehvitas käega. Ta lehvitas oma heale sõbrale Kevadepoisile, kes oli tulnud talle tooma päikest, valgust ja soojust.

Ning Kevadepoiss viibutas talle vastu tuhande särava lille ning õiepunega.

1.

3.

4.

5.

6.

7.

9.

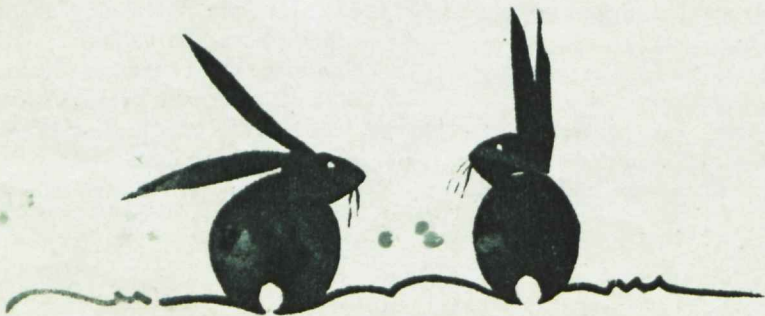
8.

KEVAD

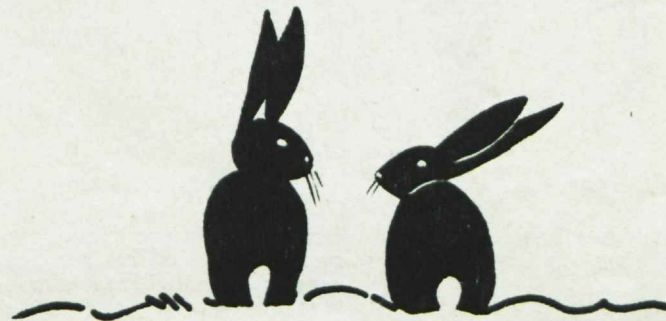
MOES

- 1. Suvepluus valgest või värvilisest südist. Ees nõopkaunistis.
- 2. Huvitavate varrukatega pealelõunakleit, raskelt langevast ühevärvilisest materjalist.
- 3. Moodne rätsepakostüüm peenetriibulisest villasest materjalist.
- 4. Nägus pealelõunakleit poolkuutaoliselt kroogitud esi-osa. Varrukate külgedel samasugused kroogete kaared. Ees valge liblikasseos.
- 5. Meeldiv kostüüm helehallist või valgest peenest villasest riidest. Hõlmadele on tumedast kalevist või sametist aplitseeritud huvitavad kaunistised. Pluus ja apikatsioonid on värvilt ühised.

- 6. Nooruslik suvekleit kirjust südist, garneeritud ühevärviliste ribadega.
- 7. Kevademantel paksust materjalist, huvitava kahekordse kraega.
- 8. Suvine päevakleit ühevärvilisest südist. Ees seoskaunistised ja ületõmmatud nõöbid.
- 9. Nägus pluus väikesemustrilisest materjalist. Lõige XIII lõikelehel.
- 10. Moodne päevakleit. Tähelepanu väärivad kleidi esi-osa ja varrukad, mis kaunistatud kroogetega. Lõige I lõikelehel.

2.

10.

73

75

77

74

75-a

76

73. Tänavakleit helehallist punaste tompudega villasest riidest. Kaelarätik punane. Mood sobib hästi ka kevademantlile.
74. Sportlik kevadekleit rohelisest villasest krepist. Ees ületõmmatud nõöbid. Seotav väike kaelarätik punasest matist siidist.
75. Suvine ennelõunakomplee, mis koosneb valge-musta kir-

- just kleidist ja voodrita punasest villasest inglise lõikes mantlist. Kleidil ees punased pikliku kujuga nõöbid.
76. Elegantne pealelõunarõivastis. Seelik on mustast läikivast kreppsatäänist ja pikk frakkpluus suuremustrilisest siidist. Vest valgest pikeest.
77. Pealelõunakleit mustrilisest kunstiöödist. Zaboo valgest organdist.

78-a

79

81

78. Nooruslik pealelõunakomplee. Kleit on mürkrohelist marokäänist ja juurdekuuluv mantel ning garnituurid pärsia mustriaga kašmirst. Kaunistavalt mõjub moodne sakkääris.
79. Suvekleit mustrilisest hiinakrepist. Kaunistuseks smokk-krooked.
80. Pealelõunakleit vähese mustriaga rohelisest marokäänist.

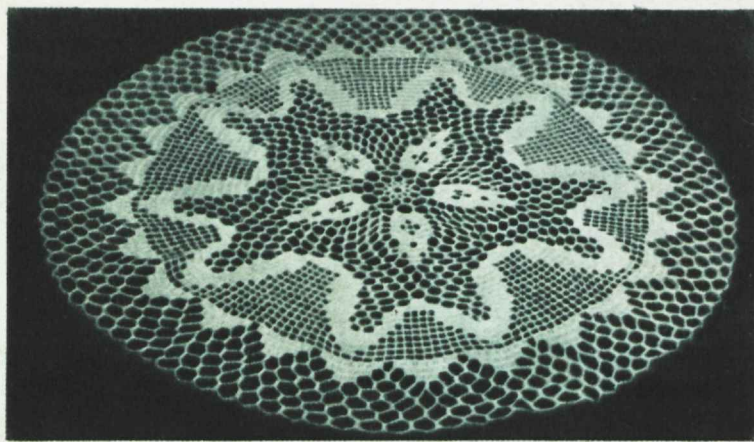
- Seeliku esitükk, varrukad ja tagumine soos peenelt volditud. Moodne kaelalõige.
81. Suvekleit ühevärvisest matist siidist. Huvitavalõike- lised puhvvarrukad ja krae kirjust siidist.
82. Kevadekleit pastelloosast villasest žoržetist. Nägus vest valgest peeneltvolditud siidpikeest. Vöö pandlaks on emailist koerake.

Sportlik kootud jakk

Materjaliks kulub kuni 500 g jämedat villast lõnga. Mustri moodustavad pahempidi kootud read. Kootakse üksikutes osades, edasi-tagasi käivates ridades. Alata vasaku hõlmaga, üles luues 44 silma. Esimesed 46 r. kootakse edasi read parempidi, tagasi pahempidi, ainult esimesed 6 s. kootakse alati ka tagasiridades parempidi, nii saadakse äär. 41. real jäetakse äärde nõõpauk, maha kududes 8—4 silma ja järgmisel real 5 silma kasvatada. Peale 46. rida algavad mustrijooned. 47.—50., 63.—66., 71.—74., 87.—90., 95.—98., 103.—106., 119.—122., 127.—130., 135.—138. ja 143.—166. r. oleksid pahempidi silmad (jaki parempool) ja kõik nimetatud read oleksid parempidi silmad (jaki parempool). 51. r. alguses ja veel 9 korda igal 6. real kasvatatakse küljelt üks silm juurde. Käeauguks kootakse maha 127. real 3 esimest silma ja kootakse 129., 131., 133., 135., ja 137. real kaks esimest silma kokku. 177. ja 178. real moodustatakse jälle nõõpauk. Kaelalõikes kootakse maha 182. r. 14 esimest silma ja 184., 186.,

188. ning 190. r. ainult kaks esimest silma. Olakallak algab 193. r. Selleks kootakse maha 193. r. ja järgnevate edasiridade algusest 6 esimest silma. Parem hõlm kududa vastavalt vasakule. Selg alata 76 silmaga ja edasi töötada nagu esitükid. Peale varrukaaegade moodustamist peab selja laius olema 80 silma lai, mis kuni õlani kootakse. Olakallak saadakse esiteks 193.—199. r. esimese 6 silma ja lõppeks ülejäänud silmade mahakudumisega. Varrukas alatakse alt 40 silmaga. 19.—22. ja 27.—30. rida on pahempidi silmad (jaki parempool). 41. real ja 17 korda iga 6. järgm. r. mõlemalt poolt 1 s. kasvatada. 159. r. algab olakaar. 160. real 5 esimest silma maha kududa, siis 161.—190. r. alguses 2 s. kokku kududa, 191.—199. r. mõlemad esimesed silmad ja lõppeks ülejäänud silmad maha kududa. Kraeks luua 90 silma ja kududa 34 rida kogu aeg parempidi. Kõik ääred heegeldada üle kinnissilmade reaga, samuti heegeldada ka nõõpide katted. Lõige lõikelehel.

Heegeldatud linake

Linakese suurus on umbes 45-sentimeetrilise läbimõõduga, kui heegeldada heegelnüüt nr. 60. Tööd alata keskelt 10 õhusilmaga ringis, siis edasi: 1. ring: 10 korda vahelduvalt 2 kahekordset sammast ja 2 õhusilma. Esimene sammast võrdub 4 õhusilmale. 2. r.: vahelduvalt 2 kahek. sammast eelmise ringi õhusilmade kohta ja 5 õhusilma. 3. r.: nagu 2., ainult vahel on 10 õhusilma. Järgnevalt on kirjeldatud igast ringist ainult üks mustriosa, mida tuleb korrata. 4. r.: 21 kahekordset sammast, 7 õhusilma, 2 kahekordset sammast, 7 õhusilma. 5. r.: 9 kahek. s., 3 õhusilma, 9 kahek. s., 7 õhusilma, 2 kahek. s., 7 õhus., 2 kahek. s., 7 õhus. 6. r.: 5 kahek. s., 3 õhus., 1 kahek. s., 2 õhus., 1 kahek. s., 3 õhus., 5 kahek. s., 7 õhus., 3 korda vahelduvalt 2 kahek. s. ja 7 õhus. 7. r.: 9 kahek. s., 3 õhus., 9 kahek. s., 4 korda vaheldumisi 7 õhus. ja 2 kahek. s. ning veelkord 7 õhus. 8. r.: 21 kahek. s., 5 korda vahelduvalt 7 õhus. ja 2 kahek. sammast ja veelkord 7 õhus. 9. r.: alata alumise ringi 5. samba kohalt, 5 kahek. s., 3 õhus., 5 kahek. s., 7 õhus., 6 korda vahelduvalt 2 kahek. s. ja 7 õhus. 10. r.: 13 kahek. s., 3 õhus. ja vahelduvalt 6 korda 2 kahek. s. ning 7 õhus., siis 2 kahek. s. ja 3 õhus. 11. r.: 2 kahek. s., 3 õhus., 5 kahek. s., 3 õhus., 2 kahek. s., 7 õhus., 6 korda vaheld. 2 kahek. s. ja 7 õhus. 12. r.: alates eelmise rea 5-sambalise grupi kohalt: 5 kahek. s., 7 õhus., 3 korda vahelduvalt 2 kahek. s., 7 õhus., 13 kahek. s., 7 õhus., 3 korda vaheld. 2 kahek. s. ja 7 õhus. Edasi heegeldada mustri-lehel antud joonise järgi.

Kootud jumperpluus

Antud pluusile kulub umbes 250 g keskmist rohelist, villast pärlilõnga. Kootakse edasi-tagasi käivates ridades mustri-lehel antud kudumiskirja järgi. Esitükk alata äärest 133 silma ülesloomisega, kududa esiteks 1 rida pahemp., 1 r. paremp. ja alata siis mustri-ga. Tugevate joonte vahel olev mustriosa kududa 10 korda kõrvuti. Väljaspool tugevat joont kootakse silmad ainult iga rea alguses ja lõpus. 147. ja 148. real kootakse maha kaenlaauku moodustavad esimesed 9 silma. Siis algab passe, mis kootakse ainult hõredamustri-line (vaheosadeta). Kuni 149. r. on vaheosad pahemp. kootud, siis edasi: 1 silm paremp. otsast, 1 õhus. (ümber varda), 3 s. üle tõstes kokku kududa (s.t. 1 s. kudumata.

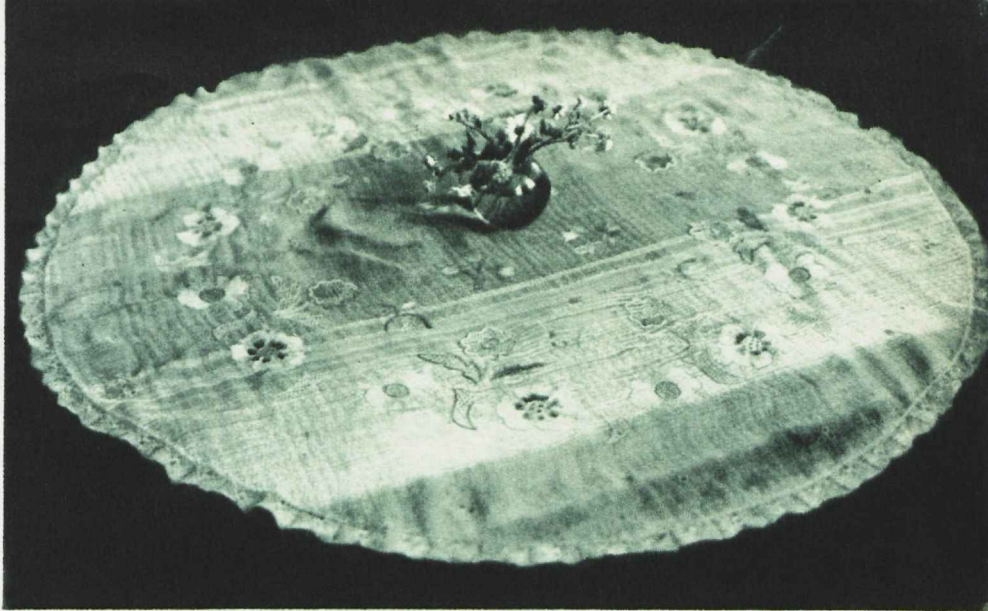
Triibuline pullover patentkoes

Pulloverile kulub umbes 160 g valget, 75 g hõbehalli, 50 g keskmist sinist ja 25 g kuld kollast keskmises jämeduses villast lõnga. Pullover kootakse üksikutes osades edasi-tagasi käivates ridades lõigete järgi. Esimene rida kootakse järgnevalt: * 1 kord ümber varda (õhusilm), 1 s. kudumata ja 2 s. parempidi kokku *. Teisel ja kõigil järgmistel ridadel tähele panna, et enne üksikut silma tuleks õhusilm, üksik silm kudumata tõsta ja kaks ligi-olevat silma parempidi kokku kududa. Iga uue värvi algamisel vahetatakse patentmustri silmad. Selleks kootakse uue värviga rida samas järjekorras nagu eelmine tagasi, ääre- ja üksiks. kokku, * õhusilm, kudumata silm otsast vardale tõsta, eelm. rea õhus. ja üksiks, kokku kududa *. Esitükk algatakse alt äärest 66 silmaga valge lõngaga. Kootakse patentkoes 1.—10. r. valget, 11.—14. r. sinist, 15.—24. r. valget. Siis kootakse vöökohta osa —

1 silm paremp., 1 s. pahemp.: 20 rida halli, 6 r. sinist, 2 r. valget, 8 r. halli. Iga rea esimene silm võetakse kudumata ja viimane kootakse parempidi. Peale vöökohta osa jälle patentkoes: 10 r. valget, 2 r. halli, 6 r. valget, 3 r. sinist, 1 r. kollast (mille juures silmade vahetust ei ole), 6 r. halli, 2 r. kollast, 8 r. valget ja 4 r. sinist. Sellises joonte järjekorras kootakse kogu pullover edasi. Silmade juurde kasvatust teha lõigete järgi vastavalt mõõtudele. Kaenlaangu mahakudumise eel peab laius olema 80 s. Seljatükk töötatakse täpselt samuti kui esitükk. Varrukas alatakse alt äärest 58 silmaga. Esiteks 6 r. valget patentkoes: siis 1 s. parempidi, 1 s. pahemp., 12 r. halli, 4 r. sinist, 2 r. valget ja 6 r. halli. Siis edasi patentkoes ja jooned ühtivalt esi- ja seljatükiga. Kasvatada lõike järgi; enne kaare algust peab varrukas olema 66 s. lai. Krae kududa 1 s. paremp., 1 s. pahemp. Üles luua 105 silma halli ja kududa 22 r., 2 r. valget, 6 r. sinist ja 6 r. halli.

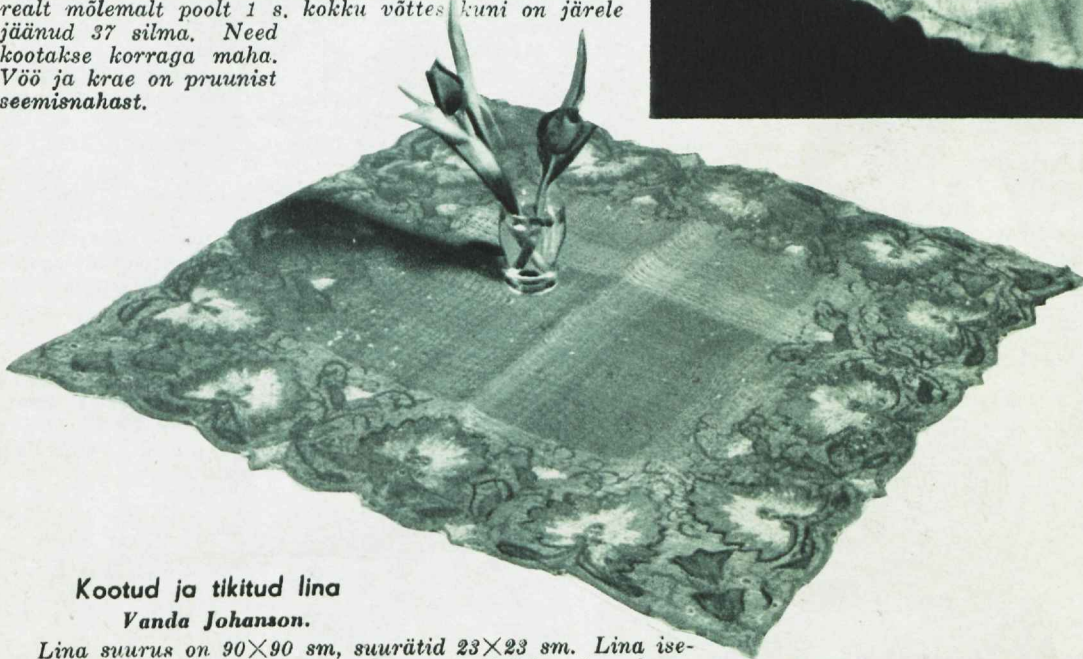
2 s. kokku kududa ja kudumata silm sellest üle tõsta), 1 õhus. 149. ja 150. r. samuti, 151., 153., 155. ja 157. real võetakse kummagilt poolt veel 1 silm kokku kääraug moodustamiseks, nii et esitüki laius oleks siis 107 silma. Siis kootakse veel 51 rida. Kaelaaukude kootakse maha 25 keskmist silma ja lõpetatakse esiteks parem õlg. Kaelalõikel võetakse veel 8. järgneval tagasireal igalt 1 s. kokku, kootakse 3 korda üle ja siis lõpetatakse 33 silma laiune õlaosa 3 tagasireaga, maha kududes iga kord 11 silma. Seljatükk kootakse kuni kaenlaauguni samuti kui esitükk, siis üle 107-silmalise rea veel 7 korda ülespoole. Siis kootakse maha õlakallakuks iga 7. järgneva rea alguses 11 silma ja lõpeteks ülejäänud silmad. Varrukas alata alt äärest 67 silmaga. 1. r.: 1 s. paremp., 1 s. pahemp., siis 12 r. kudumiskirja järgi ja edasi passe mustri järgi. 19 korda iga teise rea algusesse kasvatada 1 s. juurde kuni varruka laius on 107 silma. Siis kootakse veel 23 rida. Õlakaare moodustamiseks alatakse kokkuvõtmisega igalt realt mõlemalt poolt 1 s. kokku võttes kuni on järele jäänud 37 silma. Need kootakse korruga maha. Vöö ja krae on pruunist seemisnahast.

Ümmargune linane laudlina
Vanda Johanson.

Lina on mõeldud 115—120 sm laiale ümmargusele lauale. Lina läbimõõt on 150 sm. Suurätid 25×25 sm. Tikkimiseks tarvitada mitmekesist materjali, nagu käsitööst ülejäänud materjali, lõime, mulineed, siidi jne. Kapistid võivad olla mitmesugused, kuna valminud töö näib siis palju huvitavam kui ühetaliliste pistetega õmmeldes. Lina ääres on niblatud või heegeldatud hõre, värviline pits. Pitsi laius kuni 15 sm.

Kudumiskord: Suga 65/2. Materjaliks linane pleekimata lõng nr. 24, mis värvitud kollaseks, rohelineks ja oranžiks. Lõim pleekimata valge nr. 24. Käärida 2016 lõnga. 200 lõnga oranži, 325 lõnga — rohelist, 130 lõnga — 1 lõng rohelist ja 1 lõng kollast, 390 lõnga — oranži ja valge lõime segu, 195 lõnga oranži, 325 lõnga rohelist, 195 lõnga — valge lõim ja (Järg lhk. 90)

Kootud ja tikitud lina
Vanda Johanson.

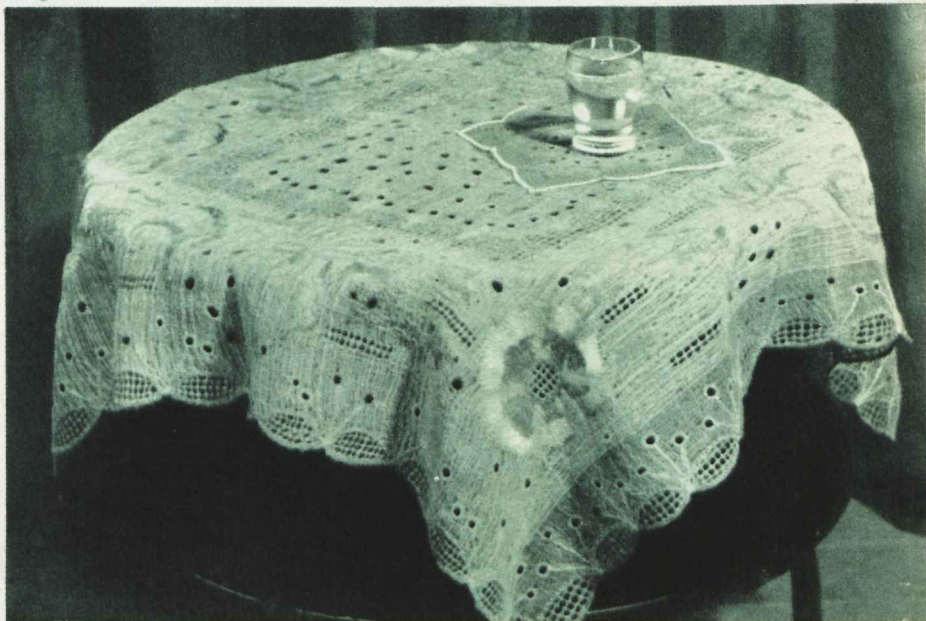
Lina suurus on 90×90 sm, suurätid 23×23 sm. Lina iselaadiline meeldivus seisab tema laias, värvirikas ja rahvuslikus äärekirjas. Materjaliks on oranž lõim nr. 16, punane siid, valge lõim nr. 24, pruun lõim nr. 24, meevärvi ja hele-rohelist siidi, ka helerohest mulineed (kahekordselt). Kiri õmmeldakse täite- ja madalpistes, nagu näidatud mustri-lehel.

Kudumise seletus: suga 65/2, värvitud linane lõng nr. 24. Käärida 1170 lõnga. 100 lõnga kollast, 60 l. oranži, 200 l. rohelist, 40 lõnga tumepruuni, 250 lõnga oranži ja punast segatult, 120 l. rohelist. Sisse kududa samas järjekorras ühe-kordne lõng. Kudumismaterjaliks on linane lõng nr. 24. Pleekimata linane lõng on värvitud rohelineks, kollaseks, oranžiks, punaseks ja tumepruuniks. Seadlus ja muster mustri-lehel.

Kootud vaip
V. Riispapp.

Antud vaip on kootud labases tehnikas. Vaiba suurus 60 sm × 150 sm. Üles käärida 138 lõnga, keskmises jämeduses purjenüiti. Suga nr. 20 (üks lõng piivahele, teine piivahele vaba). Koeks kodumaa vaibalõng, mida kulub 6,5 tokki (à 100 g). Värvitriibud vaibal 10 sm laiused. Kudumisel sissevisatud üksikud lõngad annavad vaibale pehmeid, üleminevaid kooskõlasid. Iga järgnevale värvitriibule visata sisse temast eespoololeva triibu värvi lõngu. Värvid (DMC ja „Ekstra“).

I triip — tumepruun 838 (56), II + VII — beez 611 (48), III + VI — h-beez 644 (48), IV — oranž 835 (11), V — k-beez 788 (60).

Linane kohvilauagarnituur
Vanda Johanson.

Lina suurus on 1×1 m.

Suurätid 25×25 sm.

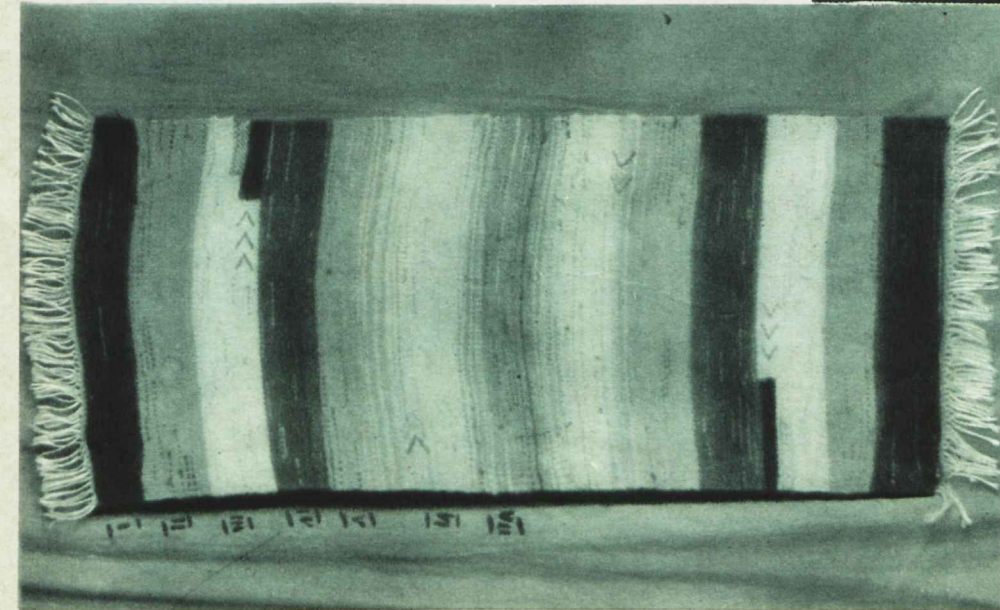
Röömsavärviline lina on tikitud mulineed, lõime (läiklõim nr. 24 ja lihtlõim nr. 16), siidiga (troja ja mezzana) ning sisse põimitud kuldkarda (jõulupuukuld). Pilu ja aukude rohkus annavad linale pitsilise ja õrna ilme. Sobib hästi tumedale lauale.

Kudumismaterjaliks on värvitud pleekimata linane lõng nr. 24, värvitud kollaseks, oranžiks ja rohelineks, loomulikku värvi linane lõng, läiklõim nr. 24, oranž ja helepruun. Pleekimata valge lõim nr. 24. Suga 65/2. Käärida 1430 lõnga.

100 lõnga kollast } linast.
250 " oranži }

300 l. segatult kollane linane, oranž ja helepruun lõim.
400 lõnga — segatult valge lõim, oranž ja roheline linane.

250 l. — oranž linane ja pruun lõim vaheldumisi.
(Järg lhk. 90)

KEVADEKS UUSI KLEITE

83. Nooruslik kleit mustri- või ühevärvilisest siidist. Kaela-ava on kokku tõmmatud tumeda sametpaelaga. Ölgadel sissepoole õmmeldud voldid.
84. Heledate, tepitud joontega kaunistatud kleit väikese bolerojakikesega.
85. Tumesinine tänavakleit valgete revääride ja punase vestiga.
86. Huvitavalõikeline suvekleit kirjust siidist. Sisselõigetel on läbi tõmmatud tume pael, tumedal vööil aga hele pael.
87. Saledalõikeline kleit ühevärvilisest materjalist. Valged reväärid ja nõöbid ees.
88. Moodne kreem pealelõunakleit, krae ja sudašpaelast kaunististega.
89. Tumesinine pealelõunakleit sudašpaela efektidega. Krae, kätised ja esiribad siidist.
90. Must siidseelik ja punasest pitsist kasakapluus. Pluusi lõige II lõikelehel, 96 sm rinnam.
91. Sukekleit kirjust hiinakrepist plisseekaunististega.
92. Huvitav volditud kevadekleit.
93. Kroogetega kaunistatud kleit tumerohelisest siidist. Must lakk- või sametvöö.
94. Kevadekomplee, mis koosneb ühevärvilisest pikast jakist ja ruudulisest kleidist.
95. Komplee rohelisest segavillasest materjalist. Kleit kaunistatud punase läbitõmmatud sametpaelaga.
96. Tumesinine pealelõunakleit. Kaunistised ja vöö hõbelameest.
97. Lillemustriline suvekleit moodses lõikes.
- 98—99. Kaks kleiti suurematele tütarlastele.
100. Kleit 13—15-a. tütarlapsele. Lõige III lõikelehel.
101. Ümmarguse passega kleit 2-a. tütarlapsele. Passe kaunistatud värviliste paeltega. Lõige IV lõikelehel.
102. Mantel 1-a. tütarlapsele. Lõige V lõikelehel.

94

92

93

94

94-a

95

95-a

96

97

95

98

99

100

101

102

103

104

105

106

107

108

109

103. Magamisülikond 10—12-a. tütarlapsele.
 104. Magamisülikond 2—3-a. tütarlapsele. Lõige VI lõikelehel.
 105. Seelik ja pluus tütarlapsele.

106. Tepitud kaunististega kleit.
 107. Poisikese ülikond.
 108. Tikitud suvekleit tütarlapsele.
 109. Muustrilisest riidest suvekleit tütarlapsele.

1. Sportlik vittkape ennelõunaks. Lame peaosu ja lai esiäär, mis mitu korda läbi tepitud.
2. Tumesinine panama, mille ülespööratud äär kinnitatud korallpunases sametseosega.
3. Lame, taldrikutuoline kevadekübar, mis kaunistatud paelast valmistatud nurgakestega.

4. Kübar mustast läbitepitud lakksiidist. Kaunistuseks küljel kitsas sulg, mis lõpeb ülal tutina.
5. Mustast läikivast õlest ümargune, ühtlaselt ülestõusvate äärtega kevadekübar, kaunistatud paelseosega.
6. Madrusemüts uudismaterjalist: pressitud nahast. Taga paelseos.
7. Nooruslikult mõjuv „tanukene“, mis jätab lauba vabaks. Hästi mõjuvad värvilised paelad vaheldumisi valge õlega.

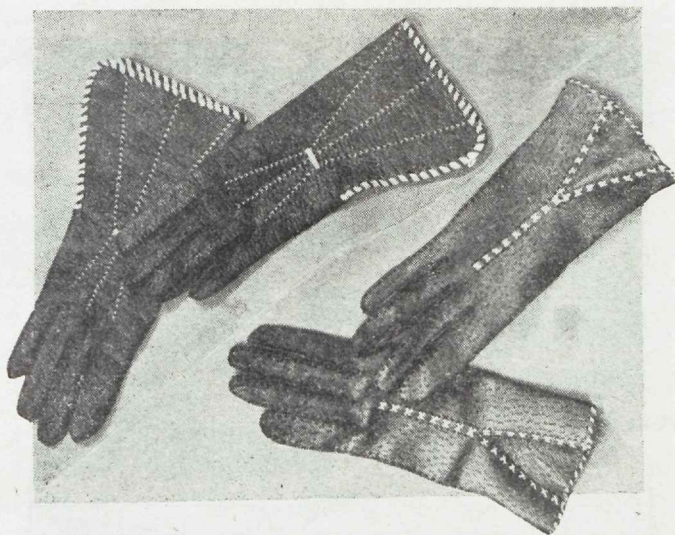
1. Madruse müts 12—16-a. tütarlapsele. Lõige VIII lõikelehel.
2. Tikitud äärega kape 4—8-a. tütarlapsele. Lõige VII lõikelehel.
3. Šoti müts 10—14-a. tütarlapsele. Lõige IX lõikelehel.

MOEKIRI

Iga suvi toob enesega kaasa uusi rõõmsaid ja värvikül-laseid rõivaid. Ent sellel sesoonil on nad eriti silmapaist-avad. Seelikud ja puusasooisid painduvad kellukesetaoliselt, tuunikad hoiduvad kaugele eemale. Siluett on pehmete piir-joontega. Pärastlõunal elavnevad tualetid voltide, plisseede, lehvivate vööde ja vabaltolevate põllesade mängeldes. Öhtu-rõivastist ilmestab elav fantaasia: avar laius, rüüžide rohkus, raffimised, voldid ja palju lilli... See kõik mõjub väga naiselikult. Spordi- või ennelõunarõivastise korral jääb joon võrdlemisi kitsaks ja sirgeks. Moe arenemine rõõmsama ja elavalt mitmekesise suunas nõuab kergeid, õhulisi riideid, mis suurendavad uute modellide suvelikkust ja nooruslik-kust. On loodud nii värvirõõmsaid ja dekoratiivseid mater-jaale, milliseid kunagi varem pole nähtud. Madalad nukud, diagonaaljooned, mustad kärbsed valgel põhjal, heledal põhjal tammuvad punased ja sinised hobused, imearmsad majake-sed, igasugused kübarad, päike, kalad, noodid jne. moodus-tavad suviseid mustreid. Kuid see kõik on osavalt stilisee-ritud, mõjude peenelt, õrnalt ja pealesundimatult. Lilleliste mustrite seas on naiivseid põllulilli, kirevaid õisi ja vään-kasve. Öhtuks toodetakse vahatatud ja lakitud siide, läiki-vate litritega tikitud tulle, valget organdit kuldtupsudega jne. Äärised, sissepandud motiivid, mitmesugused taskud ning kraed toonitavad modellide meeldivust. Kõigis toones valitseb värv selle suve armastusväärset ja täiesti naiselikku moodi.

Juhime lugejate tähelepanu, et käsitöölehe-küljel (lk. 84) „Kootud jumperpluusi“ teksti järg on järgmisel leheküljel, ülal vasakul.

„MARETI“ toimetus.

Daamikindad (pildil ülal) — suurus 6½

Materjaliks on tarvis halli, pruuni või beeži nahka, 4 mm laiust õmblusrihma ja nõõpaugusiidi valges ja kinda värvist veidi tumedamas toonis. Kui kindad lõigete järgi lõigatud, alatakse esiteks käeselja kaunistamisega, siis õmmeldakse sõrmed, põial ja küljelt väikesest sõrmest kuni märgitud kohani. Külg, lõhestus ja mansetiäär põimitakse üle naha-ribakesega, muud õmblused tumeda nõõpaugusiidiga. Lõige X lõikelehel.

Daamikindad nr. 7 (all)

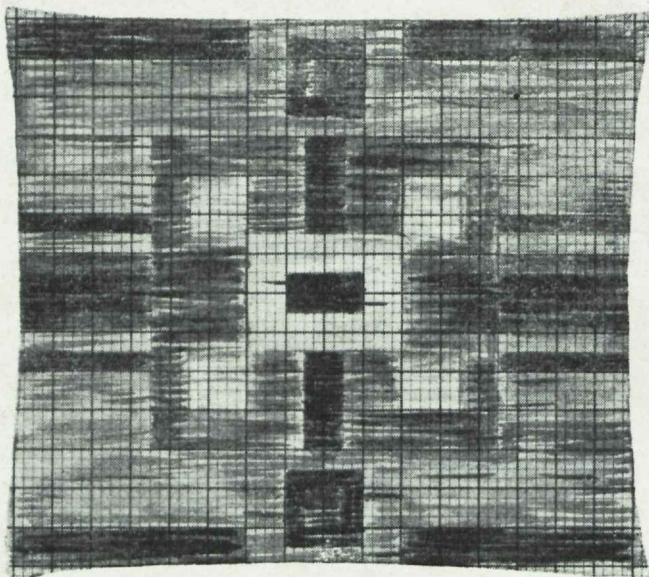
Antud kindad on valmistatud hallist seanaha imitatsioo-nist. Kaunistuseks läheb tarvis 2 millimeetri laiust rihma-kest. Töötatakse nagu kirjeldatud eelmiste kinnaste juures. Lõige XI lõikelehel.

Moodsaid uudisriideid,

interlokk-triikopesu, villaseid ja siidist cotton sukki ja plateeritud (kahe-kordseid, pealt siid, seest floor) sukki „Ilmatar“ soovital

A.-S. OSKAR KILGAS
VABRIK TALLINNAS

Põimitud sohvapadi

E. Nagel.

Padja suurus on 48×64 sm. Suga 60/2. Lõimeks beež lõim nr. 16/2. Käärida 792 lõnga, mis on 180 sm pikad. Koeks peenike kodumaa või inglise lõng ja kudumissiid. Põimimisel on töö vasakpool peal. Koe värvid: reseedaroheline, pihlakaspunane, valge, helepruun, tumepruun. Kududa 4 villast lõnga ja 1 siidlõng kokkupoolitult. Et saada mahe- damat pinda, selleks võtta igast värvist kaks või kolm tooni, näiteks: 2 lõnga helerohelist, 2 l. tumedamat rohelist + 1 l. helepruuni või kuldkollast siidi. Samuti segada ka teisi värve. Valgele võib lisada pisut kollakat või hallikat tooni. Padja teine pool kududa maheroheline, kusjuures pinna koesse tulevad juhuslikkude joontena üksikud punased, pruunid ning valged lõngad sisse põimida. Sama võtet kasutada ka esiküljel suuremates pindades.

Ümmargune linane laudlina

(Algas lk. 85)

roheline vaheldumisi, 100 lõnga — oranži, 95 lõnga kollast.

Koeks ühekordne lõng.

30 sm oranži, 20 sm kollast, 37 sm valget ja kollast vaheldumisi, 43 sm rohelist, 20 sm rohelist ja kollast segatult.

Suurättideks kududa:

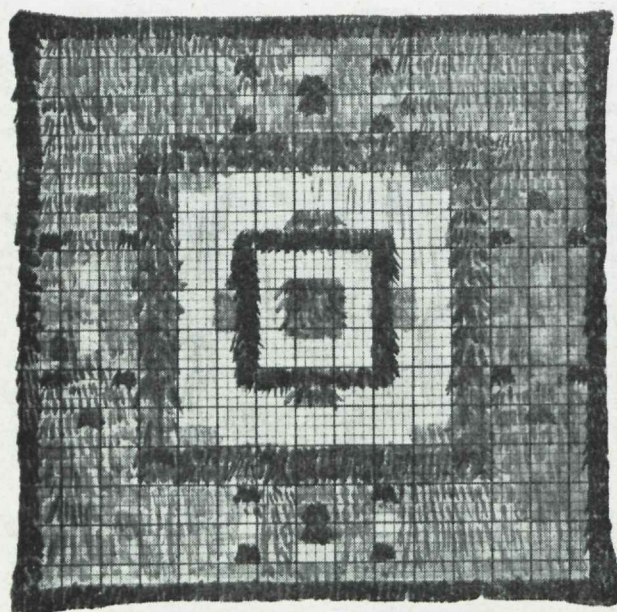
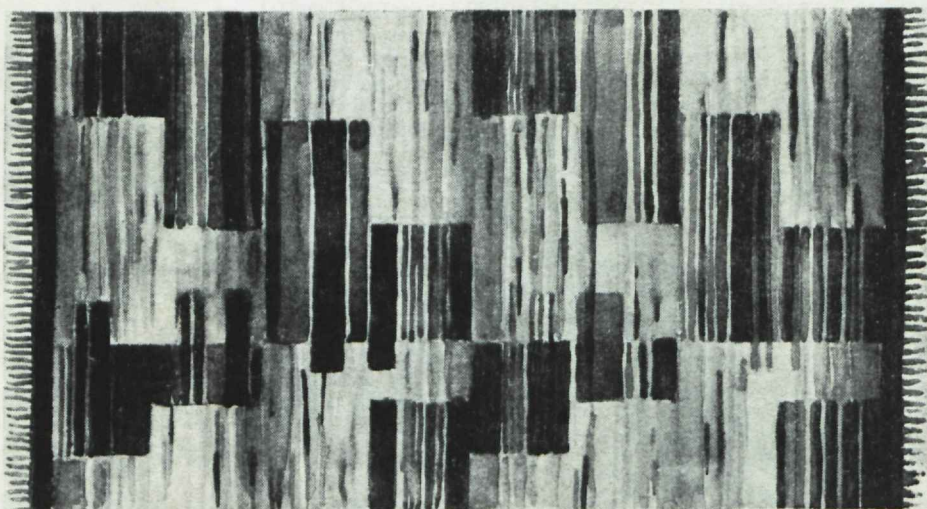
7 sm oranži, 10 sm rohelist ja 10 sm oranži ja valget lõime segatult, nii et oranži rohkem oleks. Seadlus ja muster mustrilehel.

Kootud vaip

Aniita Oeste.

Selle vaiba suuruseks on 1,5×2,5 m. Lõimeks on linane niit nr. 6/4. Et täpselt 150 sm laiust vaipa saada, tuleb ta 20 sm laiem kududa, nii et soas on vaip 170 sm lai, selleks käärida 339 lõnga. Esimene lõng tuleb panna läbi sidemest, siis saab äär korralik. Koeks on kahekordne vaibalõng villane, mille värvid A. Trässi „Ekstra“ värvikaardi järgi on mustrilehel.

Peale selle lüüakse iga üheksanda järjekorras oleva põhjalõnga asemel üks kirju lõng. Viimase saame nii, et võttes beež nr. 49 lõngavihu ja värvime selle, riputades viimase värvikatla kohale, et ainult otsad puutuvad värvi sisse, ühe otsa mõneks tumedamaks pruuniks, näit. 56 ning teise otsa, näit. nr. 48. Keskele jäävad lõngavihtidele beežid kohad. Ühevärvilised kohad kududa alati kahe süstikuga.

Sohvapadi narmastehnikas

E. Nagel.

Padja suurus 60×60 sm, suga 60/2, lõim nr. 16/2. Sidus labane või mingi lihtne krepp. Käärida 720 lõnga, pikkust pidi 190 sm. Narmaskoeks villane käsitöölõng. Värvid: tumepruun, telliskivipunane, valge, helepruun, helekollane. Narmaspõimeks võtta üheks narmaks 8 lõimelõnga, põimimis- lõng kahekordne. Narma pikkus 2 sm. Kui üks rida narmaid sõlmitud, kududa umbes 1 sm, niipalju, et järgmine narmarida poole eelmisest kinni kataks, kahekordset pruuni lõime vahele. Padja tagumine pool triibuline. Mustrilehel antud kavandil on arvestatud 1 väike ruut 1 sm².

Linane kohvilauagarnituur

(Algas lk. 85)

130 l. — roheline linane.

Lina kootakse järgmiselt:

20 sm kollast linast lõnga;

15 sm rohelist

30 sm oranži linast ja helepruuni lõime vaheldumisi;

20 sm loomulikku värvi linast ja oranži lõime segi kududa;

10 sm oranži linast;

7 sm rohelist linast.

Suurättide jaoks:

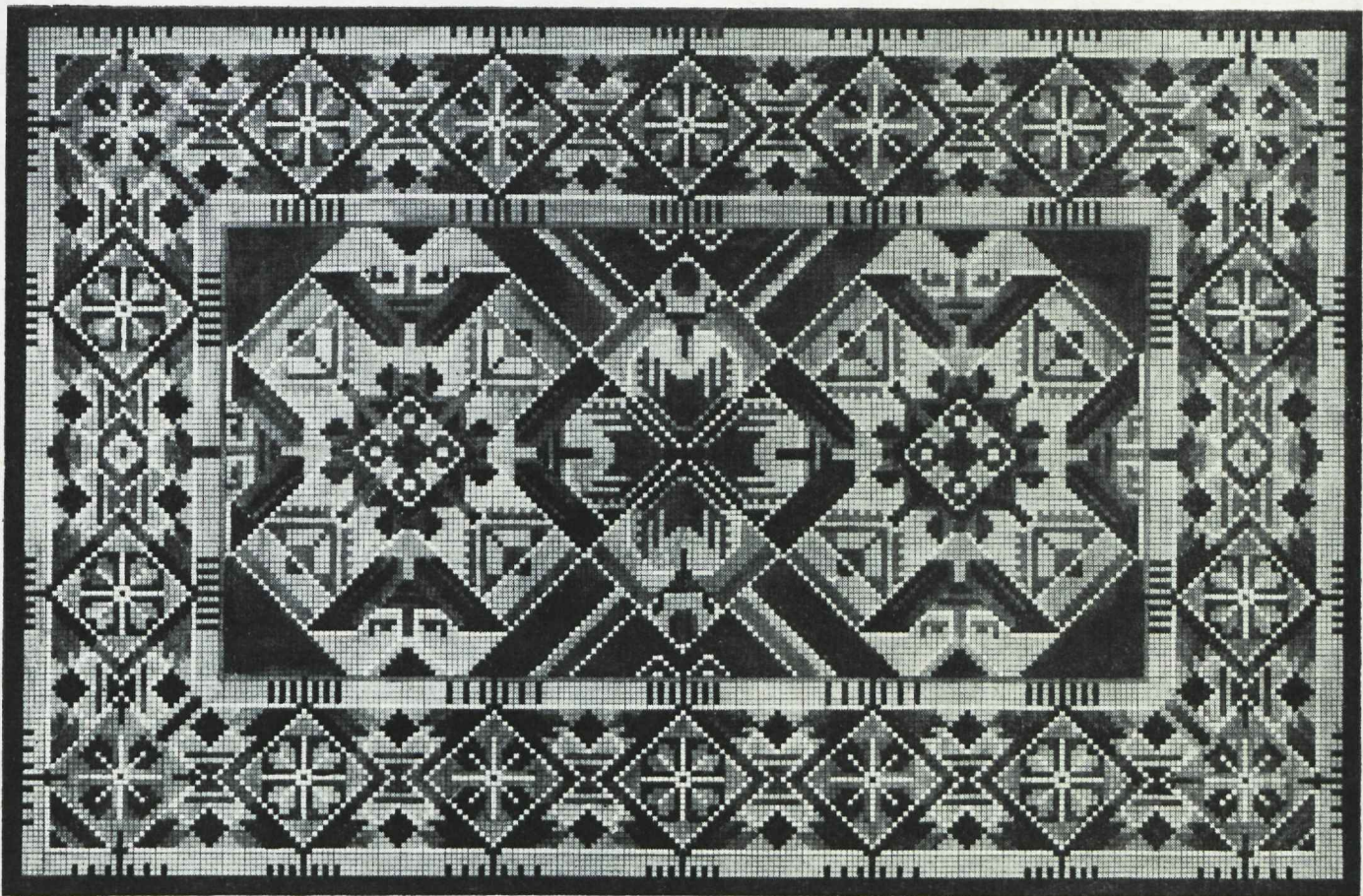
10 sm oranži linast,

8 sm rohelist linast,

9 sm valget lõime ja kollast linast vaheldumisi.

Poolid ühekordsed. Koelõng üsna õrnalt kinni lüüa.

Seadlus ja muster mustrilehel.

Eesti motiividel koostatud vaip

Aniita Oeste.

Vaiba suurus on 160×245 ruutu. Vaipa võib sõlmida, õmmelda juteriidele ristpistes jne. Kui võtta iga väikene mustrikuut 1 sm^2 , siis saame vaiba suuruseks $160 \times 245 \text{ sm}$. Võttes aga iga ruudu $\frac{1}{2} \text{ sm}^2$, siis oleks vaiba suurus $80 \times 123 \text{ sm}$. Värvid A. Trässi „Ekstra“ värvikaardi järgi oleksid järgmised: 1) mustjaspruun nr. 55, 2) helepruun nr. 57, 3) kollane nr. 16, 4) kollakasvalge nr. 61, 5) tume-pruu-

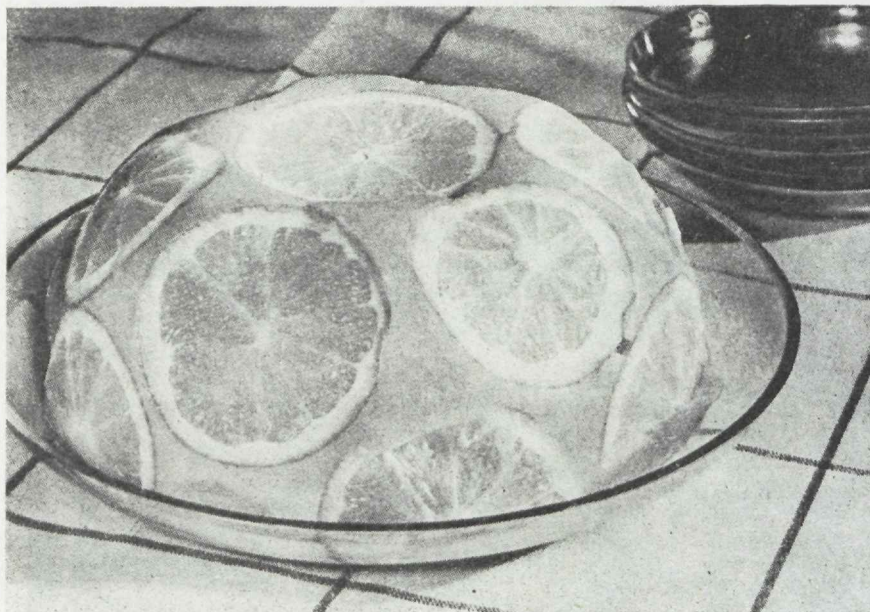
nikashall nr. 47, 6) helehall nr. 49, 7) roostepunane nr. 42, 8) vanarooma nr. 70, 9) tumeoranž nr. 11. Tehnilistel põhjustel pole võimalik mustrit muustrilehele asetada. $\frac{1}{4}$ värvilist vaibamustrit ühes värviproovidega saab toimetusest omandada kr. 1.— eest + 10 s. postikulu, või kasutamiseks üheks nädalaks 50 sendi eest + 10 s. saatekulu.

Mood aegade vahetusel

Muudatused moes, mis täiendavad ja kaunistavad naise rõivastist, on mänginud varemates aastasadaades ja -tuhandetes suurt osa. Mida ka hädatarvilikkusest, praktilisest vajadusest leiutati ja loodi, olgu kübar, vari, kinnas, kaelarätik või sukk, ikka on neid mõjutanud inimlik edevus, ilumõte, kunstitunne ja lõpuks mood. Kõik need pisiasjad ja kaunistused, mis määratud ilustamiseks ja kasutamiseks, olgu need siis ilusad, sobivad või ebaõnnestunud, on kuulunud paratamatult naise rõivastise juurde. Laisabast või nutriast vest, mida tänapäeval naine angoorakleidil kannab, omab eelkäijaid kuni tagasi kaugeimale ürgaega. Tõendavad ju leiud, et naised juba siis loomanahku külmakaitseks kandes olid teadlikud nende kaunistavas ning ilustavas mõjus. Kõigi tõenäosuste järgi on juba ürgajal valmistatud „karusnahkmantleid“. Kuldlõngadega läbipõimitud riided, millistega me ka tänapäeval oma riidele moodset joont anname, pidid juba varematel aegadel tuntud olema, nagu näitavad puuvillriiete väljakaevamised, mis olid segatud kuld- ja hõbelõngadega. Kirjud tikandid, värvilised bordid, mis kaunistavad praegu moodsete seelikute ja tuunikate ääri, olid juba 5000 aastat enne Kristust tuntud ja hinnatud ilutundlikest naistest. Mis seda arvamust veel tõenäosemaks muudab, on asjaolu, et jääajast pärinevais koopataolisis inimelamuis on leitud õmblusnõelu, mis vaid materjalilt erinevad moodseist õmblusnõeltest, andes järelikult kindlaima tõenduse naise varasest käsitööoskusest. Vöö, mis tänapäeval toonitab taljejoont, mõjutab selle kitsenemist ja kõrgenemist, on juba vanal ajal täitnud seda otstarvet. Pikk särgitaoline helleenide rüü puhviti vöö abil üles, kusjuures ei tohi mainimata jätta, et ka vööst üksi alati ei jätkunud, vöö otsade külge asetati sageli raskusi. Varases keskajas oli vöö suureks toreduseks, olles valmistatud

puhtast kullast ning kaunistatud kalliskivide ja mütterikaste väljenditega. Suured, uhked jaanalinnusulgedest lehvikud võivad uhkustada aastatuhandese vanusega. Kaheksateistkümnenda sajandi keskel muutus lehvik mitte üksi suursuguste naiste, vaid ka lihtnaiste juures nii lahutamatuks kaaslaseks, et isegi arstid end vahele segasid ja hoiatasid nende liigse tarvitamise eest. Põhjused, miks nad seda tegid, tunduvad meile praegu küllaltki arusaamatud ja imelikud. Nad nimelt väitsid, et jahutamise tõttu, mida saavutatakse lehviku liigutamise, tekivad külmetus- ja palavikuhaigused, mille tagajärjeks võib koguni surm olla. Arstid võisid seda kõnelda, naised ei pannud neid aga tähelegi, nad naeratasid, lobisesid ja reetsid endiselt maalitud ning ehitud lehvikute taga. Seitsmeteistkümnenda sajandi kalleisse lehvikuisse oli sagedamini kui üks kord peidetud pistoda. Loorberpärj kuulub hääle, kasulikule varjule, mis läbi teinud palju arenemisjärke. Alates neljajärgulisest varjust, mida orjad juba 1000 aastat tagasi enne Kristust võimsate keisrite kohal hoidsid, kuni väikese kokkupandava vihmavarjuni meie käsitaskus.

Meie pitskraede, vestide, varrukate ja moodsete, koketsete õhtukübarate eelkäijaid võib leida seitsmeteistkümnendas ja kaheksateistkümnendas sajandis, mil daamid oma kleite ja varrukaid pitsidega varustasid, pitse ümber kaela asetasiid ja pitspaelu juustesse sidusid. Kuna aga varases ja hilisemas keskajas moega kaasasammumine oli vaid kõrge klassi eesõigus, siis on viimane aastasada selles suhtes toonud muutuse. Vöö ei tarvitse olla enam vaid kullast, et näida suursugusena ja ilusana. Jätkeb tänapäeval heast lõikest ja kaunist vormist, et äratada ja ärkvel hoida naiselikku ilumeelt.

Apelsinitarretis

Maitsvaid

armastatud

PIKANTNE VASIKAKOTLET

Tagumisest vasikapraest ristisihis lõigatud lihaviilud hästi läbi kloppida, soola ja pipraga üle riputada ja kiiresti kuumas võis pruuniks praadida. Asetada vaagnale ja valada üle kastmega, mis valmistatud järgmiselt: 200 g nahastpuhastatud vasikamaksa surutakse ja hõõrutakse katki, keedetakse ½ kl. lihaleeme või veega läbi, lisatakse riivitud ingverit, 1 apelsini mahl, koort, 1 munakollane, praevõid ja maitsestatakse soolaga. Soovi korral võib kastmele lisada ka ½ kl. punast veini. Süüa praetud kartulitega.

MOORITUD VASIKALIHALÕIGUD

Ained: Vajalik hulk lihalõike, 1—2 spl. peenekshakitud peterselli ja tilli, 1 muna, 100 g neerurasva, 50 g pekki, võid.

Pekk ja neerurasv läbi hakkmasina ajada, segada roheline ja munaga ning peale määrada kergelt soolatud ja ingveriga riputatud lihaviiludele. Lihaviilud kokku rullida ja siduda. Väikeses hautamispajas pruunistada või, kuhu asetada siis liharullid, kus need hautatakse ringi keerates kinnikaetult pehmeks. Vajaduse korral lisada vahete-vahel juurde veidi keeva vett või hapukoort.

MAKARONID VASIKAKEELEGA

Ained: 1 keedetud vasikakeel, 250 g riisi, 150 g juustu, võid, lihaleent.

Makaronid keeta rikkalikus soolvees umbes 20 min. ja lasta nõrguda. Raputada nad siis võigamääritud vormi ja riputada üle riivitud juustuga. Peale asetada keelelõigud, millele riputada juustu, võitükikesi ja valada üle 1 kl. lihaleemega, millele soovi korral lisada juurde kloppida 1—2 muna. Küpsetada ahjus 15—20 min.

MAKSAGULAS MAKARONIDEGA

500 g maksa lõikuda kuupideks, riputada soola ja pipraga ja veeretada jahus. 100—200 g pekki, mis lõigatud väikesteks kuupideks, pruunistada 2 hakitud sibulaga, lisada juurde maksakuubikud ja praadida ümber segades 5—10 min. Kastmeks lisada 1 spl. jahu, 1 kl. hapukoort ja vajaduse järgi vett või lihaleent. Maitsestada paprikaga. Anda lauale soolvees keedetud makaronidega.

MUNAD RIISIGA

Ained: 250 g riisi, keedetud liha või kala (võib kasutada ülejääke), 50 g võid, 1 kl. hapukoort, 4—6 saiaviilu, 4—6 muna, 1 spl. peenendatud peterselli või tilli.

Riis keeta soolases vees pehmeks ja lasta nõrguda. Veel kuumalt lisada juurde või, jämedalthakitud liha või kala ja segi segada. Asetada vaagnale, mis määratud sulavõiga ja hoida soojas. Munad keeta 5—6 min. ja koorida. Võis pruunistatud saiaviilud asetada ringina riisile. Igale saiaviilule panna keenud muna ja üle valada koorest, võist, jahust ja lihaleemest või veest valmistatud valge kaste ning riputada peenendatud rohelisega.

MUNAPIRUKAD

½ naela muretaignat, 60 g hakitud seeni, 6 muna, 1 spl. võid, soola, pipart maitse järgi, 30 g hakitud lahja sinki, 1 klopitud muna võidmiseks, veidi külma vett.

Taigen õhukeseks rullida. Lõigata kaksteist ratast. Sulatada või pannil, lisada hakitud seened, praadida 3 minutit. Siis lisada sink ja soola ning pipart, jahtuda lasta. Seada võitunud pannile 6 taigaratat, põhju torkida kahvliga. Järgnevalt jagada seenesegu võrdselt kuue piruka vahel, seades iga osa rõngana taigaratatale. Rõnga sisse lüüa ettevaatlikult muna, peale riputada maitse järgi soola ja pipart, niisutada servi külma veega ja katta teise taigaratataga. Servad suruda hästi kokku, keskohta lõigata lõheke, et aur välja pääseks, võida klopitud munaga ja küpsetada kuumas ahjus umbes ¼ tundi.

SEGASALAT

Ained: 500 g praetud või keedetud liha, 150 g sinki, 500 g porgandeid, 500 g kartuleid, sellerit, mõni õun, 3 hapukurki.

Kastmeks: 1 kl. söögiõli või sulavõid, veidi suhkrut, ½ klaasi marjamahla, veiniäädikat (lahjendatult) või 2 sidruni mahl. 2 tl. sinepit ja riivitud mädarõigast.

Kaunistuseks: kõvakskeedetud mune, sidruniviile, tomateid, piprakurke jne.

Keedetud aedvili ja ka kõik teised ained lõikuda kuupideks või kitsasteks ribadeks. Kaste hästi segada ja valada peale. Enne laualeandmist veidi seista lasta, veel kord läbi segada ja kaunistada. Õli asemel võib ka hapukoort tarvitada.

VÕIE PUUVILJAST

6 banaani, 6 haput õuna, 4 sidrunit, 4 apelsini, 2 liitrit vett, ¾ naela suhkrut iga naela keedetud puuvilja ja vee kohta.

Õunad koorida ja puhastada südameist, banaanid koorida ja lõikuda, sidrunid lõigata ühes koortega õhukesteks ratasteks (mitte unustada neid enne pesemast!), jättes kõrvale mõrudad otsalõigud. Eemaldada seemned. Apelsinid

Käsitöölõng Luige märgiga

tagab ilusaid värve ja kvaliteeti.

Nõudke ainult juuresoleva märgiga.

Tikkimiseks nõudke kõikjal

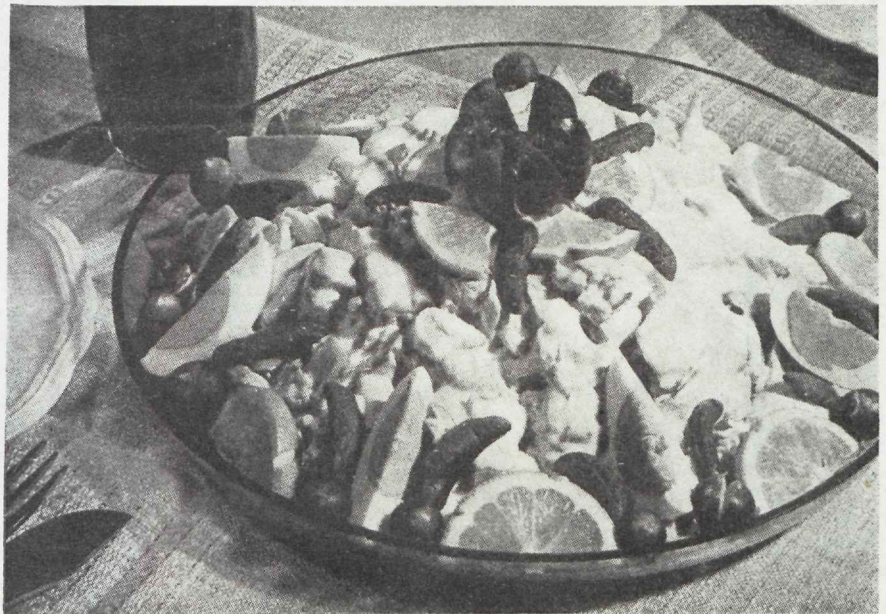
sefiirlõnga

maailmakuulsa märgiga tuvi.

toitused

külalistele

Segatarretis

koorida ja lõikuda viiludeks. Asetada keedunõusse, kallata vesi üle ja keeta 1½ tundi. Jahutada, kaaluda, lisada vastaval määral suhkrut. Keeta marmelaadi proovini (umbes ¾ tundi).

BANAANITORT

1 tassitais katkisirutud banaani, ½ tassi võid, 1 tl. soodat, 1½ tassi jahu, sidrunivõiet, 1¼ tassi suhkrut, soola, 2 klopitud muna, 2 spl. hapupiima, 1 tl. vanilliesentsi, ilustuseks banaanilõike.

Või ja suhkur vahustada. Sooda lahustada hapupiimas, lisada munad, või ja suhkur ja segada hästi läbi. Lisada katkisirutud banaan, sõelutud jahu, piim, sool ja 1 tl. vanilli. Kõpsetada kahes võitunud tordivormis keskmise kuumusega ahjus umbes 30 minutit. Kui jahtunud, lõigata kumbki kaheks ja seada ülestikku, määrades kihtide vahele sidrunivõiet. Ilustada banaanilõikudega.

SIDRUNITARRETIS

6 sidrunit, 2 apelsini, 2½ liitrit vett, suhkrut. Puuvili pesta, kuivatada ja lõikuda. Seemned kõrvaldada. Katta veega, lasta kinnikaetult seista 24 tundi. Keeta 2 tundi, nõrutada läbi riide. Mahl mööda ja lisada iga liitri mahla kohta 2 naela suhkrut. Liigutada, kuni suhkur on sulanud, siis ajada keema. Keeta tugevasti 10 minutit, siis vähendada tuld ja lasta keeda tarretise proovini. Kuumalt purki panna ja kohe sulgeda.

APELSINITARRETIS

Ained: 4–6 apelsini, ¾ l piima, 60–75 g suhkrut, 20–50 g võid, 80–90 g tärklis, 1–2 munakollast.

Kaks kooritud apelsini lõigatakse viiludeks ja asetatakse vaagnasse, mis enne külma veega loputatud. Ülejäänud apelsinidel pressitakse mahl välja ja lisatakse vett, et saaks ¼ l. Sellesse lisatakse tärklis ja valatakse keevale piimale juurde, lastes ümber segades keeda 2–4 min. Suhkur, või ja munakollased segatakse palavale pudrule juurde ja valatakse vaagnasse. Maitseks võib lisada veidi riivitud apelsinikoort. Süüa magustoiduks.

PRUUNID TORDIKESED

Šokolaadimuretaigen: 175 g jahu, 75 g võid, 50 g suhkrut, 50 g sulatatud šokolaadi, 1 lus. piima. Täiteks: 2 muna-valget, 100 g suhkrut, 120 g riivpähkleid või mandleid, 1 lus. riivitud värsket või kuivatatud apelsinikoort või hakitud sukaati.

Taignaks vajalikud ained sõtkuda leivalaual hästi läbi. Siis rullida õhukeseks, suruda ümmargused koogikesed ja seada nad võitunud tordivormikestesse. Munavalge vahustada, segada teiste ainetega, täita vormid ja kúpsetada. Kui jahtunud, võib katta šokolaadivõibaga ja puistata pinnale kirju suhkrut.

MAKS, SÜDA JA KOPS

Kops kurgikastmes kartulipudrugaga. 400 g kopsu keeta harilikult soolvees vürtsi ja juurtega pehmeks ning lõigata viiludeks. Siis valmistada 100 g võist (või rasvast) ja 3 supilusikast jahust hele jahukaste, milline kopsuleemega paksuks kastmeks keeta, vürtsitada soola, pipra ning vähese äädikaga. Järgnevalt juurde lisada tassitais pipra- või hapukurke, mis lõigatud kuupideks. Selles kastmes liha veel mõnda aega tõmmata lasta ning anda lauale kartulipudrugaga.

Maksaklimbid soolakartulitega. 75 g hõõrutud võile lisada juurde 2 muna, 2 tassi riivsaia, üks võis-hautatud, hakitud sibul, 2 supilusikat jahu, vürtsitada soola, pipra, supivürtsi ja hakitud peterselliga. Segada 500 g masinast läbiaetud maksaga. (Kui taigen liiga kõva, lisada juurde veidi piima.) Valmistada lusikaga piklikud klimbid, soolvees hästi läbi keeta ja siis koorekastmega üle valada. Süüa soolakartulite või mõne salatiga.

Pikantne loomasüda hapukoorekastmes soolakartulitega. 400 kuni 600 g loomasüda viiludeks lõigata ning üheks ööks panna äädikavette, millele lisatud juurde mõni seller, petersellijuur, üks loorberileht, hakitud sibul, piprateri ja 2 sidruniviilu. Siis lihaviilud kuivatada, soolata, mõlemad küljed võis pruunistada. Lisada juurde leotamisvedelikus olevad aedviljad ja küllaldasel hulgal leent ning hautada liha pehmeks. Kastmele lisada juurde jahu, keeta ühe tassi hapukoorega üles, maitseks sidrunimahla, soola ja pipart. Lõpuks lisada juurde rikkalikult hakitud küüslauku. Selles kastmes lihaviilusid veel mõni aeg seista lasta, kuid mitte keeta. Lauale anda toit soolakartulitega.

Maksakäkid tomatikastmes võinuudlitega. 150 g vana saia piimas leotada, siis välja suruda ning 300 g vasika- või loomasüdamega läbi lihamasina ajada. 100 g võid hõõruda 2 munaga, lisada juurde 100 g riivsaia, pool liitrit paksu hapukoort, vürtsitada soola, pipra ja hakitud petersellidega, segada maksamassiga ning vormida käkid. Viimased keeta soolvees. Anda lauale tomatikastme ja võinuudlite või makaronidega.

Kudumislõng

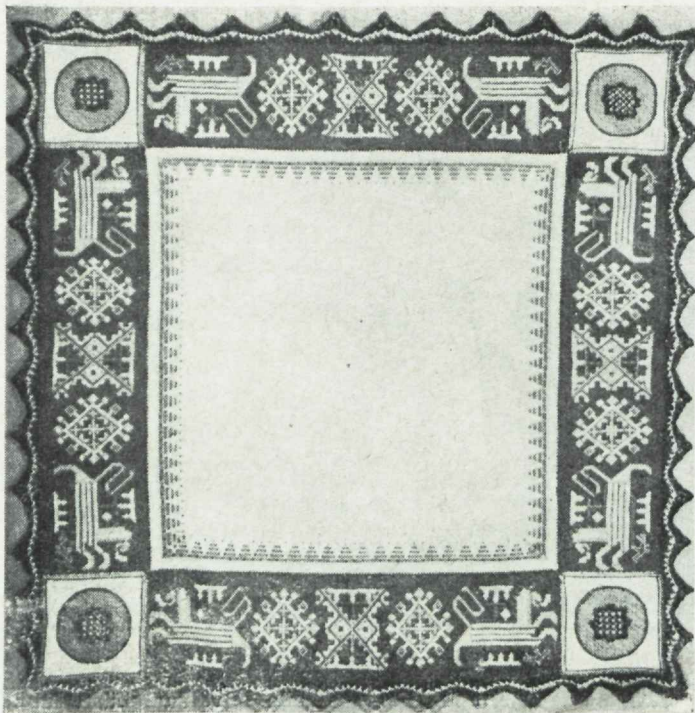
märgiga täht

on maailmakuulus.

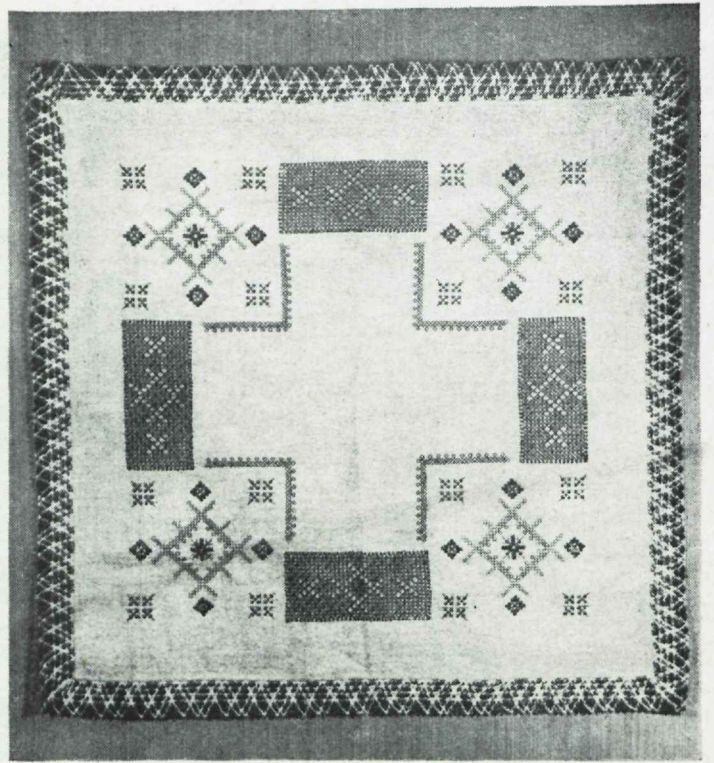

Kõigile kirjadele, millele soovetakse kirjalikku vastust, palume juurde lisada 10-s. postmark. Ilma margita kirjad jäävad tähele panemata.

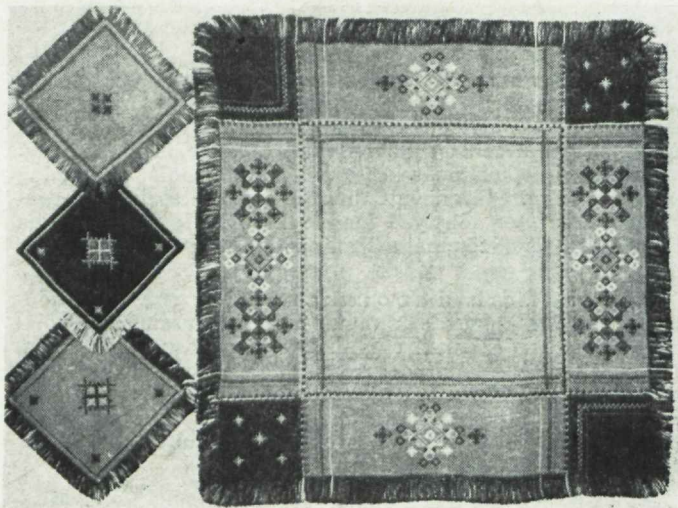
„Mareti“ toimetis.

„Ankur“ käsitööde võistlusel I auhinna vääriliseks tunnustatud laudlina, mille valmistas *Else Günther-Falck*, Tallinnast.

„Ankur“ käsitööde võistlusel II auhinna vääriliseks tunnustatud laudlina, mille valmistas *Linda Parisoo*, Tallinnast.

„Ankur“ käsitööde võistlusel II auhinna vääriliseks tunnustatud laudlina ja suurätid, mille valmistas *Johanna Podekrat*, Tallinnast.

Elav osavõtt «Ankur» käsitöövõistlusest

„Ankur“ käsitööde võistluseks oli üle ootuste suurel arvul kokku tulnud kauneid käsitöid tervest riigist. Auhindu said: I auhind kr. 50.— — *Else Günther-Falck*, Tallinn. II auhind à kr. 25.— — *Johanna Podekrat*, Tallinn, ja *Linda Parisoo*, Tallinn. III auhind à kr. 10.— — *Helmi Neeme*, Tallinn; *Linda Tamppuu*, Tartu; *Linda Haavel*, Viru-Jaagupi; *Luise Stein*, Tallinn; *Berta Buck*, Krüüdneri p.-a.; *Leonida Nirk*, Tallinn; *Martha Sool*, Tallinn; *Luide Mardiste*, Väandra; *Anette Tannvaldi*, Tallinn; *L. Johanson*, Jõgeva. IV auhind à kr. 5.— — *Marie Berg-Martinson*, Pärnu; *Berta Buck*, Krüüdneri p.-a.; *Magda Männik*, Võhma; *H. Uudsemaa*, Tallinn; *Luide Mardiste*, Väandra; *Hipa Nelberg*, Tallinn; *Lydia Gutmann*, Tallinn; *Hilda Reimann*, Pärnu; *L. Meren*, Tartu; *Linda Kask*, Nõmme; *Olga Hirv*, Tallinn; *Aliise Gutmann*, Paide; *Melania Suurpere*, Kuressaare.

Sool

Sool, keedusool on meie kõige tarvilikum, odavam igapäevane maitseaine. Aastaid tagasi leiti äkki, et sool on tervele kahjulik aine, mis põhjustab igasuguseid haigusi. Tänapäeval vaadatakse sellele jälle kainemalt, kuigi on kindel, et liigne soola tarvitamine ei mõju hästi.

Peale kõige muu on sool suurepärane puhastusvahend. Nii eemaldab niiske soolaga hõõrumine hapnikuplekid kahjulitelt ja nugadelt. Soola ning äädika puder on parim abinõu, millega anda vasele tagasi tema loomulik läige. Sama pudruga puhastatakse ka supelvannisid ja lahjendatud lahuga

ähmaseid pudeleid. On pesule tekkinud roosteplekid, niisutatakse roostetunud kohta sidrunihappega ja raputatakse peale peent soola. Tüki aja pärast loputatakse riie läbi ja pannakse päikese kätte pleekima. Veeplekid poleeritud ja värvitud asjadelt kaotab hõõrumine soola ja vähese õli seguga. Et juust hoiduks värsket, mähitakse ta tugevas soolvees niisutatud valge riidetüki sisse. Vähesese soola lisandus annab kahvatule munakollasele tugevama tooni. Siidriide läige ja värskus säilib, kui lisada loputusvette veidi soola.

Soola kui maitseainet olgu soovitatud lisada õige veidi juurde isegi kohvijahule enne kohvi keetmist, ja jooja veendub, et kohv maitseb palju kangem.

KANGASUGADE-TÖÖSTUS

E. KENKE * TARTU

Endine F. Kossler, asutatud 1856. a. L. Kossler'i poolt.

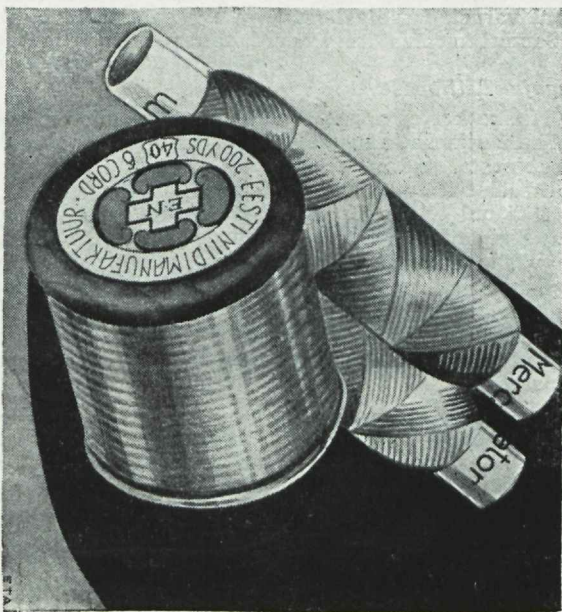
HOLMI 7 * TELEFON 17-46.

Vask- ja teraskangasoad igas pikkuses ja tiheduses. Hästi välja töötatud. Odavad hinnad. Terasest niite silmad ja terastraadist niied.

Villaste kootud asjade pesemisest

Enne villaste kootud asjade pesemist tuleb kindlaks teha, kas pestav ese on värvikindel. Väike, võimalikult varjatud koht tuleb külmas vees niisutada, ja siis valgel rätikul kuivatada. Värvianndmisel tuleb loobuda kodusest pesemisest. Värvikindlat jumperit loputatakse külmas vees, misjärel pärast kuivaks vajutamist pestakse külmas seebivahus. Tavaliselt võetakse 2 liitri vee peale lusikatäis seebihelbeid. Pesemise juures ei tohi kunagi kangast hõõruda ega pühkida, vaid ettevaatlikult ja hoolikalt vajutada. Veega ei tarvitse siin kokkuhoidlik olla. Pisut äädika lisamisel pesuveele värskenevad värvid. Järgnevalt loputatakse ese põhjalikult ka ainult vajutades. Tuleb hoolitseda, et seebitükikesi ei jääks villa sisse, mis põhjustab vanumist. Eriti tundlikke villaseid esemeid pestagu sapiseebiga, mida enne tuleb leiges vees sulatada. Kunagi ei tohi aga villaseid esemeid väanata! Viimased pannakse märjalt kokku ning surutakse froteerättide vahele, millised vee endasse imevad, misjärel nad pannakse uuesti kuivadele froteerättidele, kus neid klopitakse kergelt väikese kepiga, et saavutada võimalikku kuivust. Pärast säärast eelkuivatamist ese otsekohe puhtale, kuivale rätikule asetada. Vormides tuleb erilist tähelepanu pöörata asjaolule, et varrukad ei veniks liiga pikaks. Selliselt jääb ese lamama kuni ta kuivanud on, loomulikult aga mitte soojas kohas. Igal juhul hoidutagu ülesriputamisest. Vanunud villa tuleb, kui ta peaaegu kuiv on, laiahambulise kammiga läbi kammida, mille juures ese võib riidepuule riputada. Muuseas on alati kasulik villaseid asju enne liiga kitsalt kui liiga laialt kuivada lasta. Selga pannes laieneb kitsas ese, kuna lai jääb inetult rippuma. Kui puhastatav ese koosneb mitmesugustest kudetest, siis hoolitseda, et tumedam koht ei satuks kuivamisel heledamale. Viimasel juhul puhast rätik vahele asetada, samuti teisevärviliste kraede, kätiste, taskute jne. juures.

Kulunud varrukaid esineb kõige sagedamini laste juures. Seepärast tuleks kootud pulloveridele kohe nii palju lõnga muretseda, et oleks võimalus üht vesti juurde kududa, mida ilusamal aastaajal kanda võib. Kui siis pulloveri varrukad on ära kantud, saab vestilõngu kasutada uute varrukate kudumiseks.

Valge Rist
ON LEVINENUM ÕMBLUSNIIT
Mercator
ON PARIM ÕMBLUSSIIDI ASENDAJA

"Mareti" suurkingi võitjaks prl. M. Niinemets Arukülalt

Käesoleval aastal võitis „Mareti“ suurkingi prl. M. Niinemets Arukülalt, Harjumaalt.

Prl. M. Niinemets on koha peal tuntud seltskonnategelane ja juba viiendat aastat kohaliku maanaiste seltsi esinaine.

Teie küsite - MEIE VASTAME

Blond Lia. Heledate juuste tumenemine on sageli loomulik nähtus, kuna tavaliselt muutuvad nooreea heledamad juuksed vanemas eas tumedamaks. Juuste värvus võib aga muutuda ka mõningate nakkushaiguste tagajärjel.

Tumenemise vältimiseks pesta juukseid kummeliteega ja blondool-šampooaga, mis mõjub pärssivalt juuste tumenemisele. Vesinikülhipendi lahuste tarvitamine pole soovitatav, kuna see juukseid liiga pleegitab ja sagedase tarvitamise korral juuksed ka hapraks ning murduvaks muudab.

Dr. A. P.

I. V. — Aegviidu. Teie soov jäi hiljaks, muustrileht oli juba trükkis. Avaldame Teie nimetähtede jaoks ristpistes monogrammi aprillikuu numbris.

„Mareti“ lugeja Türi. Veebruarikuu lõikelehel ilmunud kõuhoidja on mõeldud siiski ainult raseduse korral kandmiseks. Teil peaks olema see aga hoopis isesuguse lõikega. Sisemist kasvajat, mis asetseb kõhus, saab kõrvaldada ainult operatsiooni teel, kiirteravi annab siin vaevalt küll tulemusi. Soovitame lasta kasvaja opereerida, võimalik, et selle tagajärjel ongi tekkinud Teil kõhu allavajumine.

Lugeja Pärnus. Teie küsimus jäi hiljaks. Käesolevast numbrist leiate küll ühe 2-a. lapse palitu ja mütsi lõike. Võib-olla saate tarvitada, kui vähendate ja teete ilma passeta, hariliku õlapealsega.

E. R. — Aravete. Eesti tikandiga kleite avaldame aprillikuu numbris.

M. T. Elutoas oleva pliidi võite eraldada kas sirmi või eesriiete abil. Eesriided võiksid olla kootud triibulised, lillelisest kretongist, või tikandiga kaunistatud, samuti ka sirmi-riie — vastavalt Teie maitsele ja sobivusele toa üldilmele.

Olly Ulilast. Teie küsimus jäi kahjuks käesoleva numbriga jaoks hiljaks, kuna moed olid juba valitud. Kõige parem oleks, kui saaksite juurde sedasama riidet, siis oleks pikendamine ja laiendamine lihtne. Võttes aga nüüd ruudulise riide juurde ühevärvilise punase, muutuks kleit väga kirjuks. Tagasihoidlikum oleks küll hall riie, kuid siis peaks ta materjalilt umbes seesama olema. Üks võimalus oleks Teil veel, kui kleidist pihikuga seelik valmistada ja ilus valge puhvarrukatega markisettpluus juurde teha. Katsume midagi Teie soovile vastavat avaldada aprillikuu numbris.

Sidol parim puhastusaine metallile ja klaasile

Lugeja Nõmmelt. 1. Kui soovite selliseid aknaeesriideid, mis oleksid ees päeval ja täidaksid ka rullo aset, siis on selleks kõige otstarbekamad ja nägusamad kootud värvilised eesriided, millised lükkate päeval kahele poole kõrvale ja õhtul tõmbate kokku. Selliste kardinate materjaliks sobib läikelõim või inglise villane lõng, Teie toa ilmele vastavates toonides. Selliseid eesriideid puhastada väga harva ja ainult keemiliselt.

2. Linoleumi puhastada pörandapoonimisvahaga. Enne poonimist linoleum sooja vee ja seebiga puhtaks pesta ja hästi kuivada lasta. Järgnevalt hõõruda ühtlaselt ringikujuliselt pehme villase lapiga, millele veidi poonimisvaha peale määratud. Pärast vähest kuivamist vastava pehme harja või villase lapiga tugevasti läikima hõõruda. Samuti toimub ka puupöranda poonimine. Selliselt poonitud pörandalt tolmu pühkida ainult pehme villase lapiga. Vesi jätab plekid. Kui soovitate uuesti poonida, siis enne pörand sooja vee ja seebiga puhtaks pesta ja hästi kuivada lasta.

3) Vaskkeedunõusid puhastatakse ikka mingisuguse happega. Selleks võib olla äädikahappe ja kriidipulbri segu. Ostetavatest puhastusainetest oleks nimetada „Sampo“. Vasknõud vajavad tihti puhastamist, vähemalt enne ja pärast tarvitamist. Peale puhastamist hästi loputada ja kuivatada. Muud vaskesemed, nagu uksekäeraud, kardina puud jne. puhastatakse Sidoliga. Pärast puhastamist pehme lapiga tugevasti üle hõõruda.

Lugeja Viljandist. Avaldame vastavalt Teie soovile mustri ümmargusele fileelinale, suurusega 180×180 ruutu, aprillikuu numbris.

A. M. Raadilt. Teie kaevuvees võib esineda mõni ümmarusside liik, kes toituvad kaevupõhjas olevast mudast. Kuivõrd nad inimestele ja loomadele kahjulikud on viimaste organismi sattumisel, seda on ilma vastava uurimiseta raske öelda. Et selles selgusele jõuda, palume pöörduda Riikliku Seerumi Instituudi poole, Tähtvere Riigimõisas. Tasu vastava uurimise eest on seal 50 senti.

M a i a. „Maret“ nr. 1 — 1937. a. ilmunud heegelpitsiga aknaeesriide ülemise osa materjaliks sobib kõige paremini valge markiset. Pitsi heegeldamiseks võiks võtta siis peenema niidi ja heegeldada ülemine pitsiosa kahekordses laiuses, siis saaksite laiema pitsi. Kardina pikkuse võite teha vastavalt oma maitsele. Kui Teile meeldib, et pits oleks akna kohal, siis tehke kardina ainult aknalauani. Juhul, kui teete kardina pörandani, jääb pits arvatavasti ainult seinakohale.

M a i. 2-a. tütarlapse pidžaama lõike leiata käesolevast numbrist.

Signe. Teil olevast tumesinisest žoržetist võite väga hästi valmistada nägusa pealeõunakleidi, millist võite kanda nii suvel kui ka teistel aastaegadel. Ei soovita Teile kleiti teha pikkade ja laiade varrukatega, vaid poolpikkade puhvarrukatega, mis suuresti tõstavad kleidi nägusust. Sellise õhukese kleidi juurde kuulub tingimata korralik aluskleit. Kõige sobivam materjal selleks oleks kodumaa crêpe de chine, umbes 2 kr. 80 s. meeter. Kleidi lõike maksab 75 senti, mõõduvõtmise kohta leiata andmed „Maret“ nr. 2 — 1937. a. küsimuste osas. Aluskleidi lõike tasu oleks 50 senti ja ühendatud suka- ja rinnahoidja lõike 75 senti. Kõigile lõigetele lisada 10 s. saatekuludeks. Palume saata oma mõõdud ja vastavad tasud, et võiksime saata Teile lõiked.

Naine Rakverest. Ühepoolse rinna arenemise soodustamiseks oleks mõeldav rinna igapäevane masseerimine (peopesaga ringikujuliselt muljuda või kergelt näpistada). Säärane massaaž soodustab nahaaluse koe arenemist ja kasvu.

Kui viga on väliselt liiga nähtav, võiks seda esialgu korrigeerida seega, et rinnahoidja vähema rinna kohalt vastavalt täita.

Kõige otstarbekohasem oleks aga pöörduda kirurgi poole, kuna sageli võib säärast viga parandada vastava plastilise operatsiooni teel. Kirurg võib anda ka täpsemaid juhiseid massaaži kohta.

Dr. A. P.

Küsimaja Tallinnast. Näolt mustade tõukude kaotamiseks tuleb korduvalt teha auruvanne, misjärel tõugud vistrikupigistajaga välja pigistada. Ööseks tarvitada siis järgmist salvi:

Rp. Hydrarg. ppt. albi
Bismuth. subnitrici ää 6,0
Ungt. lenientis ad 60,0
Ol. Citri gtt. X
MDS. Salv.

Soovitav oleks nägu pesta vihmaveega või puhta lumeveega. Salvi tarvitamisel tekib algul musti tõuke nagu rohkem, millest ei pruugi aga heituda, sest hiljem kaovad tõugud täiesti.

Dr. A. P.

A. S. Tartust. Kaenlaaluste liigne higistamine on sageli päritud viga, mille vastu raske on võidelda. Oleks soovitatav kaks korda päevas pintseldada kaenlaaluseid järgmise arstiga:

Rp. Acidi trichloracetici
Balsami Peruv. ää 1,0
Acid. formici 3,0
Chloralhydrati 5,0
Spiriti vini ad 100,0
MDS. Väline.

Ööseks tuleb aga kaenlaaluseid puuderdata järgmise seguga:

Rp. Acid. salicylici 5,0
Acid. borici
Acid. tartarici ää 10,0
Zinci oxyd.
Talci praepar. ää 40,0
MDS. Väline.

Ka tuleb mõõdukas olla vedelate toitade tarvitamisel ning juua vähem, mille tagajärjel väheneb higistamine. Tarbe korral varustada rõivad vastavate kaenlaaluste higilappidega. Samuti kaenlaaluseid sagedamini pesta vee ja seebiga.

Dr. A. P.

Lugeja Tallinnast.

1. Niiske korter nõuab tugevat kütmist, mis on peaaegu ainu abinõu niiskuse vältimiseks. Samuti pole soovitatav korteris pesu pesta. Pöranda pesemisel pörand hästi kuivatada. Ka hoolitseda hää tuulutamise eest.

2. Hää uni on terviseks, kuid Teie nähtavasti liialdate sellega. Kui teil pole tarvidust päeval magamiseks, näiteks pärast väsitavat tööd, siis loobuge sellest. Organismile jätkub 8-tunnisest magamisest öösel. Vaba aeg kasutage pigemini jalutamiseks või sportimiseks.

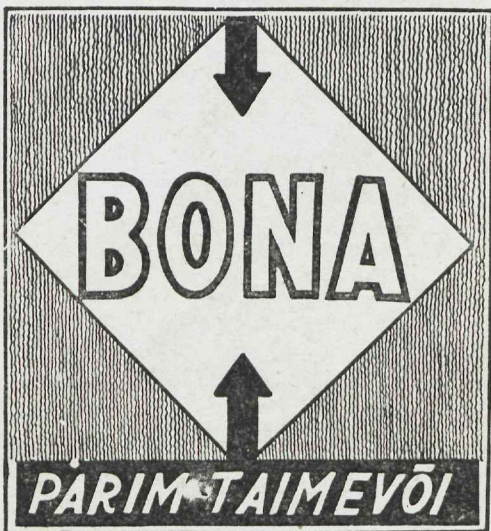
3. Emailleeritud teenõust saab lahjendatud soolhappega ja lasta seista.

Sigella

parim poonimisvaha

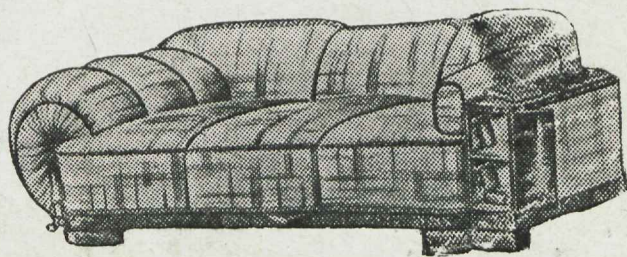
„MARET“ ilmub kord kuus ühes mustri- ja lõikelehega. — Tellimishinnad: Sisemaale aastas kr. 3.50, 6 kuud kr. 1.80, 3 kuud kr. 0.90. Välismaale aastas kr. 5.50, 6 kuud kr. 3.—, 3 kuud kr. 1.50. — Kuulutuste hinnad: 1 mm üle lehekülje laiuse 80 senti. Kaantel I kaane seesmine külk kr. 120.—, viimase kaane seesmine külk kr. 100.—, viimase kaane välimine külk kr. 150.—. 1/1 lehekülje sisuosas kr. 200.—, 1/2 lehekülje kr. 100.— jne. Kuulutajaile võimaldatakse koha valik ainult võimaluste piires. Vasesügav- ja mitmevärvitrüki lehekülgedel kuulutusi ei avaldata. — Väljaandjad: V. Kask ja R. Puusepp. Vastutav toimetaja: R. Puusepp. Käsitöö, moe ja majapidamise osak. toimetaja: Linda Puusepp. Keeleline korrektor: Eti Sirg. — Toimetuse ja talituse: Tartus, Suurturg 18, telef. 15-20, pk. 22. Posti jooksev arve nr. 2201. Sissemakse ja tellimisi võetakse vastu igas postiasutises.

E. K.-Ü. „Postimehe“ trükk, Tartus, 18. märtsil 1937. a.

SINGER

Õmmelge elektriga

Igasugust mugavat

polstermööblit

soovitab odavasti

A. Näksi polstermööblitööstus

Tartus, Kalda tään 14 (Kivi- ja Vabadussilla vahel)

Jogal

T A B L E T I D

R I S T L U U V A L U

puhul. Saadaval apteekides.

Valmistaja: Liivalaia apteek, W. Kuik, Tallinn.

Iga eesti perenaine —

olgu rikas, olgu vaene —

nõudku

F. Tischleri riidevärve,

siis ta hoiab oma närve.

Müük üle maa.
Estonia pst. 27, Tallinn

Pilt-iisus

on ainult üle nooruslik väärtus
nägu. Isegi teha, iseloomuline
nägu võib muutuda vastikaks,
kui ta kõlangu wistritudega ja
teedatähedega üle on kätwatud
Kuidas saab ilusaks?
Suwitawad andmeid naha ja
ilu eest hooldamisega leiate teie
Amourette iluseebi juures.
Amourette iluseep on tarmik, ta
näol ajub: Teedatähed.
Winnid. Laiendatud poorid muudab
peadega. Stigiläige. Punetus.
Kõnni wõi muu naha ebapuhetus.
Wärrain abindu kauni noorus.
uhojame omamisel. Medifon.

Juuksevärv

Remord

värvib hallid juuksed ja habeme
pesuehtsalt blondiks, šatää-
niks, pruuniks ja mustaks.
Värvimine on lihtne, õpetus on
kaasas. Ehtne „punase ankruga“.
Saadaval apteekides, kosmeetika-
rohukauplustes.

32912

Jõudis müügile Eestis
ainulaadselt toimetatud
ajakiri

Vallatu Magasin nr. 2

112 lk., neist hulka vasesügav- ja
klišeetrükis • Hind 50 s.

*Valitud, põnev sisu
ja head pildid*

on „Vallatu Magasini“
hüüdlauseks.

*

Mõnda sisust R. Tiitus: Kaks meest
kõnelevad Londonist •
Pearu Orava: Tsivilisatsiooni kummardajad • E. Tillemann: Napoleon ja naised • **Kuidas kohtlen oma naist?** (Härradel abielumeestel on sõna) •

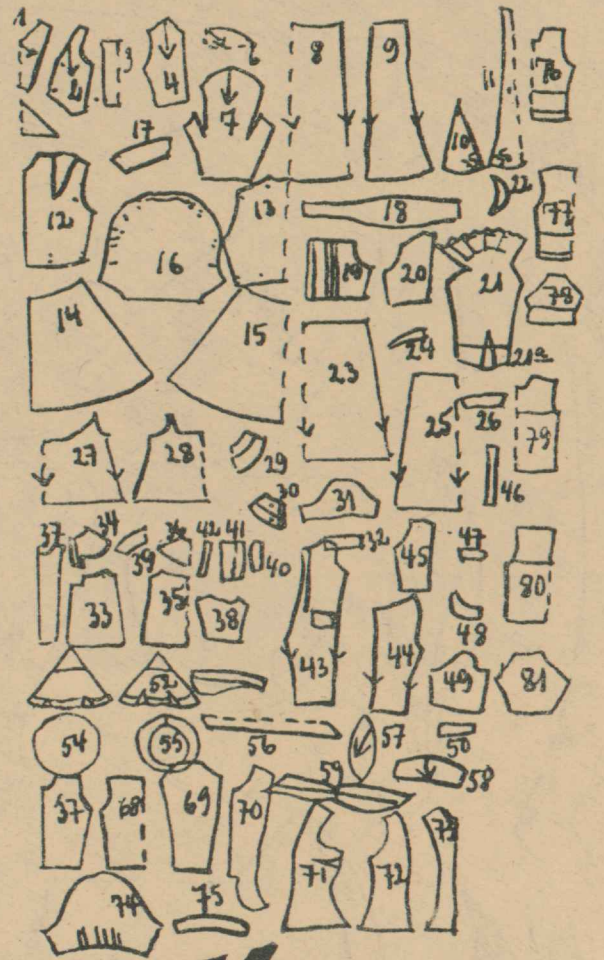
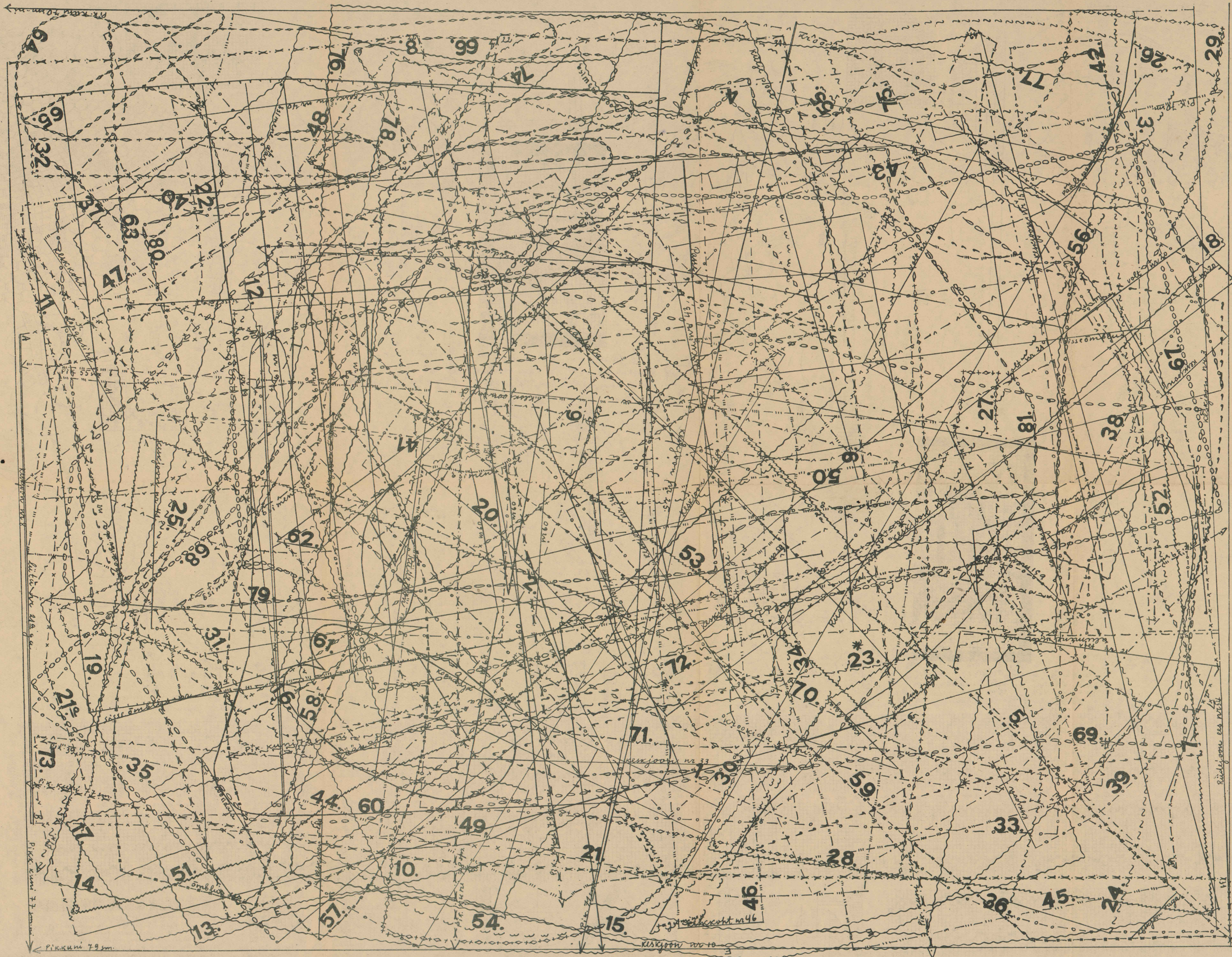
Eurooplanna paljastab ameerika mehi (100-% ameeriklane — erootiliselt andetu) • **Markiis Pompadour** (Naine, kelle ekstravagantsused läksid Prantsusmaale maksma üle miljardi frangi) • Noor daam tänavraudteel • **Mark Twain**: Kuidas ma toimetasin põllumajanduslikku ajakirja • **Naise meelisegava ilu võidukäik** • **Juhan Pahlbärk**: Kolovere Minna ja pritsimehed • **K. Ehrmann**: Nüüdisaegseid • **Põnev kriminaaljutt**: Eradetektiiiv Dorneri viimne seiklus • Seiklus Milanos • jne. jne.

- Uusima ajaloo põnevaima peatüki sangariks ameeriklanna.
- Salapärane naine, kelle pärast loobus Inglise kuningas troonist.
- Lõunanabast põhjanabani oodatakse pr. Simpsoni ja ekskuninga abielu.

Pr. WALLIS SIMPSONI
täielik elulugu (mitme pildiga) selles numbris.

VALLATU MAGASIN nr. 2

MÜÜGIL KÕIGIS NEIS MÜÜGIKOHTADES, KUS KUUKIRI „MARET“.

Maret

Naiste ja kodude kuukiri.
MÄRTSIKU MUSTRI- JA
LÕIKELEHT 1937. A.

I. Kleit, rinnauõberm. 80 sm. Moefoto 1.

1. Esitükk
2. Küljetükk ees
3. Keskselg
4. Küljetükk seljal
5. Esitüki kolmnurk
6. Krae
7. Varrukas
8. Esilaid
9. Tagalaid
10. Tagumine küljelaid
11. Sissepandav kolmnurk

II. Kasakpluus, rinnauõberm. 88 sm. Nr. 90.

12. Esitükk
13. Selg
14. Esipoole soos
15. Seljapoole soos
16. Varrukas
17. Krae
18. Vöö

III. Kleit 15-aast. tütarlapsele. Nr. 100.

19. Esitükk
20. Selg
21. Varrukas
22. Olatõstja
23. Esilaid
24. Krae
25. Tagalaid
26. Mansett

IV. Tütarlapse kleit 2-aast. Nr. 101.

27. Esilaid
28. Selg
29. Esmine passe
30. Selja passe
31. Varrukas
32. Mansett

V. 1-1-a. lapse pallu ja müts. Nr. 102.

33. Mantli esipool
34. Eel-passe
35. Selg
36. Selja passe
37. Reväär
38. Varrukas
39. Krae
40. Mütsi põhi
41. Äär
42. Ülespööratud äär

VI. Tütarlapse pyjama 2-3-aast. Nr. 104.

43. Esitükk
44. Püksi tagapool
45. Selg
46. Seljapoole vöö
47. Esipoole vöö
48. Krae
49. Varrukas
50. Mansett

VII. Tikitud äärega kape 4-8-a. tütarlapsele.

51. Esipoole peaos
52. Tagumine peaos
53. Pööratud äär

VIII. Madrase müts 12-16-a. tütarlapsele.

54. Põhi
55. Seesmine äär
56. Väliline äär

IX. Sofimüts tütarlapsele.

57. Keskmise põhi
58. Küljetükk 2 korda lõigata
59. Äär

X. Kindad nr. 6/7.

60. Käe osa
61. Pöial
62. Sõrmede kiilud 6x lõigata, neist kolm vastupidises sihiviltu

XI. Kindad nr. 7/8.

63. Käe osa
64. Pöial
65. Sõrmede kiilud lõigata nagu nr. 62
66. Laiendamise kiil

XII. Kootud jaki, rinnauõberm. 92 sm. Krae 6 sm lai ja 39 sm. pikk.

67. Esitükk
68. Selg
69. Varrukas

XIII. Pluus, rinnauõberm. 88 sm. Moefoto leheküljel.

70. Esitükk
71. Esipoole külj
72. Seljapoole külj
73. Keskselg
74. Varrukas
75. Mansett

XIV. Tribuline patentkoeline jumber, rinnauõberm. 88 sm.

76. Esipool
77. Selg
78. Varrukas

XV. Jumperpluus, rinnauõberm. 92 sm.

79. Esitükk
80. Selg
81. Varrukas

Mustrilõikele asuvad:

- 1) 3 mustrit kootud ja tikitud laudlinadele.
- 2) Kootud jumperpluusi kudumise kirj.
- 3) Seadlused valba, laudlinadele ja sohvapadjale.
- 4) Põimitud ja narmastehtnikas kootud sohvapadjade mustrid.
- 5) Heegeldatud linakese skeem.
- 6) Monogramme

